

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

(Εγκρίθηκε από την Συνέλευση του Π.Τ.Δ.Ε. στην συνεδρίαση υπ' αριθμό 3/10-11-2020
και από την Σύγκλητο του Δ.Π.Θ. με την απόφαση υπ' αριθμό 25/39/3-12-2020)

Αλεξανδρούπολη, Δεκέμβριος 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο	Σελ.
1. Σκοπός, στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της Πρακτικής Άσκησης	3
2. Μορφές Πρακτικής Άσκησης	4
3. Δομή, περιεχόμενα και προαπαιτούμενα της υποχρεωτικής Πρακτικής Άσκησης	4
4. Προγραμματισμός και οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης	5
5. Υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό και Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης	6
6. Σχολεία Πρακτικής Άσκησης και συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί	7
7. Δικαιώματα των φοιτητών/ριών	8
8. Καθήκοντα και υποχρεώσεις των φοιτητών/ριών	9
9. Υποχρέωση τήρησης εχεμύθειας - διαφύλαξη του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων	10
10. Εποπτεία, υποστήριξη και ανατροφοδότηση των φοιτητών/ριών	11
11. Αξιολόγηση των φοιτητών/ριών και επιτυχής ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης ..	12
12. Αναγνώριση Πρακτικής Άσκησης	12
13. Αξιολόγηση του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης	13
14. Έναρξη ισχύος και αναθεώρηση του κανονισμού	13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Περιγράμματα Προγράμματος Υποχρεωτικής Πρακτικής Άσκησης	
Περίγραμμα Πρακτικής Άσκησης I	14
Περίγραμμα Πρακτικής Άσκησης II	20
Περίγραμμα Πρακτικής Άσκησης III	26
Περίγραμμα Πρακτικής Άσκησης IV	32
2. Έντυπα Δελτίων Πρακτικής Άσκησης Φοιτητή/τριας	37
3. Φύλλα Παρατήρησης και Αξιολόγησης Διδασκαλίας Φοιτητή/ριας	40
4. Ενδεικτικό πρόγραμμα απασχόλησης του εκπαιδευτικού δυναμικού του Τμήματος στο πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης	42

Άρθρο 1

Σκοπός, στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της Πρακτικής Άσκησης

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί δομικό στοιχείο του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (ΔΠΘ). Ως κεντρική λειτουργία της Πρακτικής Άσκησης (ΠΑ) ορίζεται η συστηματική σύνδεση των περιεχομένων των μαθημάτων παιδαγωγικής-ψυχολογικής και διδακτικής κατάρτισης - και της θεωρητικής γνώσης γενικότερα - με οργανωμένες εμπειρίες από την εκπαιδευτική πράξη. Συνδέοντας την θεωρία με την πράξη, η ΠΑ αποσκοπεί στην πληρέστερη κατανόηση και αφομοίωση της επιστημονικής γνώσης, στην ενδυνάμωση του ενδιαφέροντος για τις σπουδές και στην αρτιότερη προετοιμασία του/της φοιτητή/ριας και μελλοντικού εκπαιδευτικού για αξιοποίηση της γνώσης στο επαγγελματικό πεδίο, για θεωρητικό στοχασμό και για εισαγωγή καινοτόμων στοιχείων στην εκπαιδευτική πράξη. Η ποιότητα της σύνδεσης εμπειριών από την πράξη με τον θεωρητικό στοχασμό αποτελεί το γενικότερο κριτήριο ποιότητας της ΠΑ.

Ειδικότερα, με τη συμμετοχή του/της φοιτητή/ριας στην Πρακτική Άσκηση επιδιώκεται:

- η βαθμιαία εξοικείωσή του/της με το μελλοντικό επαγγελματικό πεδίο, το έργο και τον ρόλο του εκπαιδευτικού,
- η ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων παρατήρησης, περιγραφής, κατανόησης, ερμηνείας και κριτικής ανάλυσης της διδακτικής-εκπαιδευτικής πράξης, καθώς και των πραγματικών συνθηκών και προϋποθέσεων του εκπαιδευτικού έργου,
- η βαθμιαία και συστηματική εισαγωγή στην άσκηση των βασικών τομέων της καθημερινής επαγγελματικής δραστηριότητας: τον σχεδιασμό, την διεξαγωγή και την αξιολόγηση του διδακτικού έργου,
- η ανάπτυξη ερευνητικής, κριτικής και υπεύθυνης παιδαγωγικής στάσης,
- η διαμόρφωση επαγγελματικής συνείδησης και ταυτότητας ως στοχαζόμενου εκπαιδευτικού, ως ειδικού της διδασκαλίας, της μάθησης, της εκπαίδευσης, της αγωγής και
- η καλλιέργεια σταθερής βούλησης για συνεχή βελτίωση, δια βίου μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη.

Ο/Η φοιτητής/ρια, συμμετέχοντας στο πρόγραμμα ΠΑ, συνδέει τις θεωρητικές σπουδές με την εκπαιδευτική πραγματικότητα, στοχάζεται πάνω στην εμπειρία από την διδακτική πράξη και αλληλεπιδρά με συμφοιτήτριες και συμφοιτητές και το εμπλεκόμενο στην πρακτική άσκηση διδακτικό προσωπικό. Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας είναι η διαρκής συνειδητοποίηση, τροποποίηση, διεύρυνση και συστηματοποίηση της προσωπικής του/της παιδαγωγικής θεωρίας, με βάση την οποία θα διαμορφώνει στο μέλλον υπεύθυνα και αποτελεσματικά την παιδαγωγική-διδακτική του/της πράξη και θα την αξιολογεί με κριτική και αυτοκριτική διάθεση.

Τα ειδικότερα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε επιπέδου ΠΑ καθορίζονται με βάση τον σκοπό και τους γενικούς στόχους της ΠΑ και ανάγονται στους βασικούς τομείς του έργου του εκπαιδευτικού και τις αντίστοιχες επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες. Εξειδικεύονται ανάλογα με το επίπεδο (εξάμηνο) σπουδών και περιγράφονται αναλυτικά στο αντίστοιχο περίγραμμα μαθήματος.

Σκοπός, στόχοι και μαθησιακά αποτελέσματα της ΠΑ εντάσσονται στον γενικότερο προσανατολισμό, τους στόχους και τα μαθησιακά αποτελέσματα του συνολικού προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 2

Μορφές Πρακτικής Άσκησης

Στο πρόγραμμα σπουδών του ΠΤΔΕ του ΔΠΘ πρακτική άσκηση των φοιτητών/ριών προβλέπεται με τις εξής μορφές:

- (α) Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση ως αυτοτελής συνιστώσα του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών (Πρακτική Άσκηση I, II, III και IV),
- (β) Πρακτική Άσκηση ενταγμένη σε μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλογής, κυρίως Διδακτικής των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων,
- (γ) Προαιρετική Πρακτική Άσκηση με την μορφή του θεσμού «Φοιτητής - Συνεργάτης Τάξης».

Στην υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση αντιστοιχούν συνολικά είκοσι (20) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ), σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), και η επιτυχής ολοκλήρωσή της αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την λήψη του πτυχίου.

Άρθρο 3

Δομή, περιεχόμενα και προαπαιτούμενα της υποχρεωτικής Πρακτικής Άσκησης

Η υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση ως αυτοτελής εκπαιδευτική συνιστώσα διαρθρώνεται σε τέσσερα επάλληλα επίπεδα (Πρακτική Άσκηση I, II, III και IV), και, σύμφωνα με το ισχύον ενδεικτικό πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών, κατανέμεται αντίστοιχα σε τέσσερα συνεχόμενα εξάμηνα, από το 5ο έως και το 8ο.

Το πρόγραμμα κάθε επιπέδου ΠΑ περιλαμβάνει (α) θεωρητικό μέρος (σεμινάρια, εργαστήρια, ασκήσεις) με σκοπό την θεωρητική προετοιμασία των δραστηριοτήτων του φοιτητή στο σχολείο, (β) πρακτικό μέρος στο σχολείο (παρακολούθηση-παρατήρηση και διεξαγωγή διδασκαλίας) και (γ) συναντήσεις του υπεύθυνου διδακτικού προσωπικού με τους φοιτητές στο Τμήμα για ανάλυση των εμπειριών από την πράξη, τον αναστοχασμό και την ανατροφοδότηση των φοιτητών/ριών. Το πρόγραμμα κάθε επιπέδου ΠΑ περιγράφεται στο αντίστοιχο περίγραμμα (βλ. παράρτημα 1).

Σε κάθε επίπεδο ΠΑ αντιστοιχούν πέντε (5) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ).¹ Στον φόρτο εργασίας κάθε επιπέδου ΠΑ υπολογίζονται οι ώρες απασχόλησης του/της φοιτητή/ριας στο θεωρητικό μέρος του προγράμματος (στο Τμήμα), στο πρακτικό μέρος (δραστηριότητες στο σχολείο), στις συναντήσεις ανατροφοδότησης (στο Τμήμα), καθώς και ο χρόνος της ατομικής μελέτης, της προετοιμασίας των διδασκαλιών και της εκπόνησης των προβλεπόμενων εργασιών. Οι πέντε (5) ΠΜ κάθε επιπέδου ΠΑ, σύμφωνα με το σύστημα ECTS, αντιστοιχούν σε φόρτο εργασίας 125-150 ωρών.

Τα περιεχόμενα κάθε επιπέδου ΠΑ επιλέγονται με βάση τον σκοπό και τους γενικούς στόχους που ορίστηκαν παραπάνω και ανταποκρίνονται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, όπως αυτά περιγράφονται αναλυτικά στο αντίστοιχο περίγραμμα.

Τα περιεχόμενα της ΠΑ βρίσκονται σε άμεση συνάφεια με τα περιεχόμενα συγκεκριμένων υποχρεωτικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, στο πλαίσιο των οποίων ο φοιτητής συγκροτεί γνώσεις και αναπτύσσει δεξιότητες και ικανότητες απαραίτητες για τον σχεδιασμό, την διεξαγωγή και την αξιολόγηση

¹ Οι πιστωτικές μονάδες, σύμφωνα με το σύστημα ECTS, εκφράζουν τον φόρτο εργασίας που απαιτείται για να επιτευχθούν τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα ενός μαθήματος.

της εκπαιδευτικής πράξης. Τα μαθήματα αυτά ορίζονται ως **προαπαιτούμενα** της ΠΑ και είναι: 1) Διδακτική Μεθοδολογία – Μικροδιδασκαλίες, 2) Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας και 3) Διδακτική των Μαθηματικών.

Η συμμετοχή του/της φοιτητή/ριας στην Πρακτική Άσκηση II και III προϋποθέτει την επιτυχή παρακολούθηση της Πρακτικής Άσκησης I και των αντίστοιχων προαπαιτούμενων μαθημάτων. Η συμμετοχή στην Πρακτική Άσκηση IV προϋποθέτει την επιτυχή ολοκλήρωση των προηγούμενων επιπέδων της ΠΑ καθώς και την επιτυχή εξέταση στα 2/3 του συνόλου των μαθημάτων 1ου έως 7ου εξαμήνου.

Πίνακας 1: Δομή Υποχρεωτικής Πρακτικής Άσκησης

Τίτλος / Επίπεδο Πρακτικής Άσκησης	Εξάμηνο σπουδών	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)	Προαπαιτούμενα μαθήματα
Πρακτική Άσκηση I: Παρατήρηση και ανάλυση διδασκαλίας	5ο	5	Κανένα
Πρακτική Άσκηση II: Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση διδασκαλίας Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών	6ο	5	1) Διδακτική Μεθοδολογία I – Μικροδιδασκαλίες (4ου εξαμήνου) 2) Διδακτική των Μαθηματικών (5ου εξαμήνου) 3) Πρακτική Άσκηση I (5ου εξαμήνου)
Πρακτική Άσκηση III: Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση διδασκαλίας Γλώσσας, Λογοτεχνίας και Ιστορίας	7ο	5	1) Διδακτική Μεθοδολογία I – Μικροδιδασκαλίες (4ου εξαμήνου) 2) Διδακτική της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (5ου εξαμήνου) 3) Πρακτική Άσκηση I (5ου εξαμήνου)
Πρακτική Άσκηση IV: Πολυήμερη αυτοδύναμη διδασκαλία ημερήσιου προγράμματος τάξης	8ο	5	- Πρακτική Άσκηση I, II και III - Επιτυχής ολοκλήρωση των 2/3 των μαθημάτων 1ου-7ου εξαμήνου

Για τους/τις φοιτητές/ριες που παρακολουθούν το Πρόγραμμα Εξομοίωσης Αποφοίτων της Ειδικής Παιδαγωγικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης (ΕΠΑΘ), σύμφωνα απόφαση της Συνέλευσης (συνεδρίαση υπ' αριθμό 2/02.10.2018) ως προαπαιτούμενα ορίζονται επιπλέον τα μαθήματα Εκπαιδευτική Ψυχολογία και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση.

Πτυχιούχοι ΑΕΙ της αλλοδαπής, οι οποίοι σύμφωνα με πράξη του ΔΟΑΤΑΠ οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς στην Πρακτική Άσκηση, προκειμένου να αναγνωρισθεί ο τίτλος σπουδών τους ως πτυχίο αντίστοιχο προς το χορηγούμενο από τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης ελληνικών ΑΕΙ, συμμετέχουν στην Πρακτική Άσκηση, εφόσον έχουν εξεταστεί επιτυχώς στα προαπαιτούμενα για την Πρακτική Άσκηση μαθήματα.

Στο πλαίσιο του προγράμματος της ΠΑ επιδιώκεται η σύνδεση με τα περιεχόμενα και άλλων, όχι χαρακτηρισμένων ως προαπαιτούμενων αλλά συναφών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, παιδαγωγικής-ψυχολογικής και διδακτικής κατάρτισης, τα οποία προσφέρονται είτε πριν είτε παράλληλα με το εκάστοτε επίπεδο ΠΑ. Τα μαθήματα αυτά αναφέρονται στο περίγραμμα του αντίστοιχου επιπέδου ΠΑ.

Άρθρο 4

Προγραμματισμός και οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες της ΠΑ στο Τμήμα (σεμινάρια, εργαστήρια, συναντήσεις ανατροφοδότησης) και οι παρακολουθήσεις και διδασκαλίες στα σχολεία πραγματοποιούνται σύμφωνα με πρόγραμμα, το οποίο κοινοποιείται στους/στις φοιτητές/ριες στην αρχή του εξαμήνου και με ανάρτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class της ΠΑ κάθε επιπέδου.

Τα προγράμματα παρακολούθησης και πραγματοποίησης διδασκαλιών στα σχολεία συντάσσονται με βάση το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας μαθημάτων των τάξεων του εκάστοτε σχολείου, έτσι ώστε να μην δημιουργούνται προβλήματα στην εφαρμογή του.

Οι φοιτητές τοποθετούνται σε τάξεις των συνεργαζόμενων σχολείων (κατά κανόνα σε δυάδες) στην αρχή του χειμερινού εξαμήνου και παραμένουν στις ίδιες τάξεις για την πρακτική άσκηση και του εαρινού εξαμήνου. Πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση κατά κανόνα σε μία από τις πρώτες τάξεις (Α', Β', Γ') και σε μία από τις ανώτερες (Δ', Ε', ΣΤ').

Στην αρχή του εξαμήνου οι φοιτητές/ριες παραλαμβάνουν το Δελτίο Πρακτικής Άσκησης, στο οποίο καταγράφουν στοιχεία της δραστηριότητάς τους στο σχολείο (ημερομηνία, ώρες, μαθήματα κτλ.) και το οποίο υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτικό της τάξης και τον διευθυντή του σχολείου.

Οι φοιτητές/ριες χωρίζονται σε μικρότερα τμήματα (35-45 ατόμων) και σε ορισμένες περιστάσεις σε μικρότερες ομάδες (5-15 ατόμων), ανάλογα πάντα με το διαθέσιμο διδακτικό προσωπικό του Τμήματος, έτσι ώστε να είναι αποτελεσματικότερες οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες του προγράμματος ΠΑ, η υποστήριξη και η εποπτεία των φοιτητών. Η ΠΑ για κάθε τμήμα φοιτητών πραγματοποιείται σε προκαθορισμένη χρονική περίοδο εντός του εξαμήνου.

Στο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας μαθημάτων κάθε εξαμήνου λαμβάνεται πρόνοια, ώστε οι πρωινές ζώνες συγκεκριμένων ημερών να είναι διαθέσιμες για την διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της ΠΑ στο σχολείο.

Για τις ανάγκες της Πρακτικής Άσκησης, κυρίως της πολυήμερης διδασκαλίας στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης IV του ογδόου εξαμήνου, λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη σχολικών εγχειριδίων. Υλικά, όργανα και άλλα μέσα διδασκαλίας μπορούν οι φοιτητές/ριες να δανείζονται και από εργαστήρια της σχολής.

Κατά την διάρκεια της ΠΑ οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα, σε ώρες συνεργασίας, να συζητούν σε ατομικό επίπεδο θέματα ΠΑ και να συμβουλευόμαστε το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό του Τμήματος που συμμετέχει στο πρόγραμμα.

Για φοιτητές/ριες με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι οποίοι δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν πλήρως σε προβλεπόμενες δραστηριότητες στο σχολείο, αποφασίζονται από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης εξατομικευμένες ρυθμίσεις κατά περίπτωση (π.χ. τοποθέτηση ΦμΑ σε προσβάσιμο σχολείο και τάξη, συνδιδασκαλία με συμφοιτητή, εξατομικευμένος τρόπος αξιολόγησης κ.ά.).

Άρθρο 5

Υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό και Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης

Ο επιστημονικά υπεύθυνος της Πρακτικής Άσκησης (μέλος ΔΕΠ με σχετικό γνωστικό αντικείμενο), ο οποίος ορίζεται από την Συνέλευση του Τμήματος, αναλαμβάνει το έργο της γενικής εποπτείας, του προγραμματισμού, της οργάνωσης, του συντονισμού και της παρακολούθησης της υλοποίησης των προγραμμάτων Πρακτικής Άσκησης. Έχει επίσης την ευθύνη της επικοινωνίας με τα συνεργαζόμενα σχολεία

και την Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και με άλλους φορείς υποδοχής φοιτητών για πρακτική άσκηση, είτε υποχρεωτική είτε προαιρετική. Στο έργο του υποστηρίζεται από γραμματειακό προσωπικό.

Στην οργάνωση και υλοποίηση του προγράμματος ΠΑ κάθε επιπέδου συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ, μέλη ΕΔΙΠ και μέλη ΕΤΕΠ του Τμήματος, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο που αυτά θεραπεύουν. Σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης στο πρόγραμμα της ΠΑ δραστηριοποιούνται όλα τα μέλη ΕΔΙΠ του Τμήματος. Η ανάθεση συγκεκριμένου έργου (σεμινάρια, εργαστήρια, ασκήσεις, εποπτεία κτλ.) αποφασίζεται από την Συνέλευση του Τμήματος κατά την ετήσια εαρινή συνεδρίαση με θέμα την ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων του επόμενου ακαδημαϊκού έτους, ύστερα από εισήγηση του υπεύθυνου καθηγητή της ΠΑ.

Η απασχόληση και συμβολή μελών του διδακτικού προσωπικού στην υλοποίηση του προγράμματος ενός επιπέδου ΠΑ, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης (βλ. Εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Τμήματος), θεωρείται διδακτικό έργο ισοδύναμο με ένα εξαμηνιαίο μάθημα, εφόσον συμπληρώνονται 40 ώρες συνολικής απασχόλησης (βλ. Παράρτημα 4: ενδεικτικό πρόγραμμα απασχόλησης του εκπαιδευτικού δυναμικού του Τμήματος στο πρόγραμμα της ΠΑ). Τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ πραγματοποιούν σεμινάρια, εργαστήρια ή ασκήσεις για την προετοιμασία των δραστηριοτήτων πρακτικής άσκησης των φοιτητών στο σχολείο, καθώς και συναντήσεις ανατροφοδότησης των φοιτητών. Επίσης αξιολογούν εργασίες των φοιτητών και καταθέτουν την αντίστοιχη βαθμολογία στον υπεύθυνο καθηγητή της ΠΑ, η οποία συνυπολογίζεται στην διαμόρφωση του τελικού βαθμού στο συγκεκριμένο επίπεδο ΠΑ.

Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους. Η επιτροπή απαρτίζεται από τον επιστημονικά υπεύθυνο καθηγητή, ένα μέλος ΔΕΠ εκπρόσωπο από κάθε Τομέα, το οποίο δραστηριοποιείται στο πρόγραμμα ΠΑ, δυο μέλη εκπροσώπους ΕΔΙΠ και έναν/μία φοιτητή/ρια που προτείνεται από το ΔΣ του φοιτητικού συλλόγου του Τμήματος. Αντικείμενο της επιτροπής είναι ο γενικότερος συντονισμός των δραστηριοτήτων της ΠΑ και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της αξιολόγησης του Προγράμματος ΠΑ. Επίσης, εισηγείται στην Συνέλευση του Τμήματος προτάσεις για την περαιτέρω βελτίωση και ανάπτυξη ή την αναθεώρηση του προγράμματος και διαχειρίζεται οποιοδήποτε σοβαρό ζήτημα προκύπτει κατά την διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης.

Άρθρο 6

Σχολεία Πρακτικής Άσκησης και συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών του ΠΤΔΕ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης πραγματοποιείται σε σχολικές μονάδες δημοτικής εκπαίδευσης της πόλης και της ευρύτερης περιοχής της Αλεξανδρούπολης. Οι σχολικές αυτές μονάδες έχουν οριστεί ως σχολεία ΠΑ με υπουργικές αποφάσεις, όπως προβλέπει το Π.Δ. 320/83 «Οργάνωση και λειτουργία των Παιδαγωγικών Τμημάτων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (ΦΕΚ Α' 116/07.09.1983). Στις πιο πρόσφατες υπουργικές αποφάσεις (υπ' αριθμό 70809/Β1, ΦΕΚ Β' 2220/30.10.2008 και υπ' αριθμό 30265/Β1, ΦΕΚ Β' 390/03.04.2003) ορίζονται οι παρακάτω σχολικές μονάδες: 1ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης, 1ο, 2ο, 3ο 4ο, 5ο, 6ο, 7ο, 8ο, 9ο, 10ο, 11^ο και 12ο Δημοτικό Σχολείο Αλεξανδρούπολης, Δημοτικό Σχολείο Νέας Χηλής, Δ.Σ. Άνθειας, Δ.Σ. Απαλού, Δ.Σ. Μαϊστρου, Δ.Σ. Παλαγίας, Δ.Σ. Μάκρης, Δ.Σ. Λουτρού, Δ.Σ. Άβαντα, 1ο, 2ο και 3ο Δ.Σ. Φερρών, Διαπολιτισμικό Δημοτικό Σχολείο Σαπών και 2ο Δ.Σ. Κομοτηνής.

Τα συνεργαζόμενα σχολεία ενημερώνονται εγκαίρως από τον υπεύθυνο καθηγητή για το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης των φοιτητών με σχετική επιστολή, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες και στοιχεία όπως ονομαστική κατάσταση των φοιτητών, στόχοι και περιεχόμενα της ΠΑ, διάρκεια της ΠΑ, συγκεκριμένες ημερομηνίες των επισκέψεων κ.ά. Τα προγράμματα πρακτικής άσκησης κοινοποιούνται στην αρμόδια

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όπως προβλέπεται στις σχετικές υπουργικές αποφάσεις ορισμού σχολείων πρακτικής άσκησης.

Από το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό του ΠΤΔΕ, τόσο κατά τον σχεδιασμό όσο και κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης, λαμβάνεται πρόνοια ώστε να μην δημιουργούνται προβλήματα στην εφαρμογή του ωρολογίου προγράμματος και στην εύρυθμη λειτουργία του σχολείου.

Κατά την επιλογή των σχολείων και την κατανομή των φοιτητών/ριών σε αυτά επιδιώκεται η ισοδύναμη επιβάρυνσή τους.

Διευθυντής και διδακτικό προσωπικό των συνεργαζόμενων σχολείων φροντίζουν για την διασφάλιση των απαραίτητων συνθηκών και παρέχουν κάθε δυνατή βοήθεια προς τους ασκούμενους, προκειμένου η πρακτική άσκηση να αποφέρει τα καλύτερα δυνατά μαθησιακά αποτελέσματα για τους μαθητές και να συμβάλει στην αρτιότερη εκπαίδευση των φοιτητών-μελλοντικών εκπαιδευτικών.

Τα συνεργαζόμενα σχολεία θέτουν στην διάθεση των φοιτητών μέσα διδασκαλίας και εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και άλλους χώρους του σχολείου εκτός αίθουσας διδασκαλίας (βιβλιοθήκη, εργαστήρια κ.ά.). Για την χρήση των παραπάνω απαιτείται έγκαιρος προγραμματισμός, σε συνεννόηση με τον εκπαιδευτικό της τάξης ή και τον διευθυντή, όπου αυτό απαιτείται.

Οι εκπαιδευτικοί των συνεργαζόμενων δημοτικών σχολείων, σύμφωνα με ετήσια εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, όταν υποδέχονται φοιτητές στις τάξεις τους για πρακτική άσκηση, έχοντας την ευθύνη της ασφάλειας των μαθητών και της εκπαιδευτικής διαδικασίας, είναι υποχρεωμένοι να παρευρίσκονται στην αίθουσα. Καλούνται να συνεργάζονται με τους ασκούμενους φοιτητές, να τους ενημερώνουν για την σύνθεση και τις ιδιαιτερότητες της τάξης, το γνωστικό επίπεδο, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών, τα διαθέσιμα υλικά και μέσα διδασκαλίας της τάξης και του σχολείου. Καλούνται επίσης να ενθαρρύνουν τους φοιτητές στο να δοκιμάζουν τις ιδέες τους αξιοποιώντας γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που ανέπτυξαν στο πλαίσιο των σπουδών τους.

Με τους εκπαιδευτικούς των τάξεων έχουν την δυνατότητα οι επόπτες (μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του ΠΤΔΕ), οι οποίοι έχουν την ευθύνη της αξιολόγησης και της ανατροφοδότησης των φοιτητών/ριών, να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με την υπευθυνότητα, το ενδιαφέρον, την επίδοση των φοιτητών/ριών και τα προβλήματα που αυτοί/ές αντιμετωπίζουν. Σχετικά με την συνέπεια και την εν γένει παρουσία των ασκούμενων φοιτητών στο συγκεκριμένο σχολείο οι επόπτες ενημερώνονται και από τον διευθυντή/ρια της σχολικής μονάδας.

Οι διευθυντές των σχολικών μονάδων, οι εκπαιδευτικοί, ο διευθυντής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και οι αρμόδιοι συντονιστές εκπαίδευσης προσκαλούνται σε συναντήσεις στο Τμήμα για αλληλοενημέρωση και συζήτηση θεμάτων που αφορούν την υλοποίηση των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης και την συνεργασία των σχολείων με το ΠΤΔΕ.

Άρθρο 7

Δικαιώματα των φοιτητών/ριών

Οι φοιτητές/ριες που συμμετέχουν στην Πρακτική Άσκηση, πέραν των δικαιωμάτων τους ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος και του Ιδρύματος, όπως αυτά ορίζονται στον Κώδικα Δεοντολογίας του ΔΠΘ, έχουν τα ακόλουθα δικαιώματα:

- Να εκπροσωπούνται στην Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης.
- Να υποβάλουν γραπτώς αιτήματα ή ενστάσεις προς τον επιστημονικά υπεύθυνο και την Επιτροπή

Πρακτικής Άσκησης.

- Να κάνουν χρήση του διαθέσιμου στο Τμήμα εκπαιδευτικού υλικού και των λοιπών μέσων για την διεξαγωγή των διδακτικών ασκήσεων στα συνεργαζόμενα δημοτικά σχολεία, με την δέουσα προσοχή και με υπεύθυνο τρόπο.
- Να συμβουλευόνται το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό σε ώρες συνεργασίας.
- Να αξιολογούν το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης και το έργο του εμπλεκόμενου διδακτικού προσωπικού, με σκοπό την βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της ΠΑ.

Άρθρο 8

Καθήκοντα και υποχρεώσεις των φοιτητών/ριών

Οι φοιτητές/ριες συμμετέχουν υποχρεωτικά στο σύνολο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του προγράμματος της υποχρεωτικής ΠΑ, είτε αυτές πραγματοποιούνται στο Τμήμα (σεμινάρια, εργαστήρια, ασκήσεις) είτε στο σχολείο (παρακολουθήσεις, διδασκαλίες κτλ.), σύμφωνα με πρόγραμμα που κοινοποιείται στην αρχή του εξαμήνου. Για την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης απαιτείται η επιτυχής συμμετοχή στο σύνολο των δραστηριοτήτων κάθε επιπέδου ΠΑ.

Η παρουσία στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο Τμήμα βεβαιώνεται με την υπογραφή του/της φοιτητή/ριας στο αντίστοιχο παρουσιολόγιο. Η παρουσία και δραστηριότητα στο σχολείο βεβαιώνεται με την υπογραφή του/της εκπαιδευτικού της τάξης στο Δελτίο Πρακτικής Άσκησης. Σε περίπτωση απουσίας λόγω ασθένειας ο/η φοιτητής/ρια υποβάλλει αίτηση προς τον υπεύθυνο καθηγητή για δικαιολόγησή της, προσκομίζοντας και την σχετική ιατρική βεβαίωση (από δημόσιο φορέα υγείας). Η αίτηση για δικαιολόγηση κάθε άλλης περίπτωσης απουσίας εξετάζεται από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης. Η αίτηση συνοδεύεται από σχετικά δικαιολογητικά.

Σε περίπτωση αδυναμίας πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης στο σχολείο (παρακολούθηση ή διδασκαλία) εξαιτίας ασθένειας ή για άλλο σοβαρό λόγο, ο/η φοιτητής/ρια ενημερώνει έγκαιρα τον εκπαιδευτικό της τάξης ή την διεύθυνση του σχολείου, δηλώνοντας τον λόγο και την προβλεπόμενη διάρκεια της αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του/της. Ενημερώνει επίσης και τον υπεύθυνο καθηγητή της ΠΑ και τον επόπτη καθηγητή. Εφόσον η ασθένεια διαρκεί περισσότερο από τρεις ημέρες, προσκομίζει σχετική ιατρική γνωμάτευση στον υπεύθυνο της ΠΑ. Σε κάθε περίπτωση, ώρες πρακτικής άσκησης στο σχολείο που δεν πραγματοποιούνται αναπληρώνονται το συντομότερο δυνατόν, σε συνεννόηση με τον εκπαιδευτικό της τάξης και τον υπεύθυνο καθηγητή της ΠΑ.

Φοιτητής ο οποίος, για οποιονδήποτε λόγο, απουσιάζει από προβλεπόμενες δραστηριότητες του θεωρητικού μέρους του προγράμματος ενός επιπέδου ΠΑ σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% επαναλαμβάνει το συγκεκριμένο επίπεδο ΠΑ.

Κατά την παρουσία και δραστηριοποίησή τους στο σχολείο οι φοιτητές/ριες:

- Σέβονται και ακολουθούν απαρεγκλίτως τους κανονισμούς λειτουργίας, ασφάλειας και υγιεινής του σχολείου, καθώς και κάθε άλλη ρύθμιση που ισχύει για το προσωπικό του σχολείου.
- Πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση (παρακολούθηση ή διεξαγωγή διδασκαλιών) σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα που κοινοποιείται από τον υπεύθυνο καθηγητή.
- Κατά την παρακολούθηση διδασκαλιών φροντίζουν ώστε με την συμπεριφορά τους στην αίθουσα διδασκαλίας να μην διαταράσσεται η εκπαιδευτική διαδικασία. Καταγράφουν με διακριτικότητα τις παρατηρήσεις τους στο ημερολόγιο ΠΑ, δεν συνομιλούν με τον συμφοιτητή τους, απενεργοποιούν

τους ήχους και δεν κάνουν χρήση του κινητού τηλεφώνου.

- Σχεδιάζουν και προετοιμάζουν έγκαιρα τις διδασκαλίες τους.
- Φροντίζουν να βρίσκονται στο σχολείο έγκαιρα, τηρούν το διδακτικό ωράριο και δεν αποχωρούν νωρίτερα από τον προβλεπόμενο χρόνο.
- Κατά την διδακτική τους άσκηση αξιοποιούν τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές τους γνώσεις και δεξιότητες για την προαγωγή της μάθησης και της ανάπτυξης των μαθητών.
- Αναγνωρίζουν και σέβονται τις ατομικές διαφορές των μαθητών ως προς το φύλο, την φυλή, την εθνική και πολιτισμική καταγωγή, την θρησκεία, τις ειδικές ανάγκες και την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση.
- Οι φοιτητές/ριες συνεργάζονται αρμονικά με τους εκπαιδευτικούς των τάξεων, με τον διευθυντή και το λοιπό προσωπικό του σχολείου. Η ποιότητα της σχέσης, της επικοινωνίας και της συνεργασίας με τον/την εκπαιδευτικό της τάξης είναι καθοριστικός παράγοντας για την ομαλή διεξαγωγή και την επίτευξη των στόχων και των μαθησιακών αποτελεσμάτων της ΠΑ. Η καλή σχέση οικοδομείται στην βάση του αμοιβαίου σεβασμού και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Σε περίπτωση σοβαρής δυσκολίας κατά την συνεργασία με τον εκπαιδευτικό της τάξης και εφόσον δεν έχει φέρει επιθυμητό αποτέλεσμα η συζήτηση με τον ίδιο τον εκπαιδευτικό, ο φοιτητής ενημερώνει έγκαιρα τον υπεύθυνο καθηγητή της ΠΑ και τον επόπτη καθηγητή.
- Οι φοιτητές/ριες δεν αναλαμβάνουν δραστηριότητες που υπερβαίνουν το αντικείμενο της πρακτικής τους άσκησης και τον ρόλο τους (π.χ. αντικατάσταση του εκπαιδευτικού της τάξης).
- Χρησιμοποιούν τους χώρους και τον εξοπλισμό της τάξης και του σχολείου με την δέουσα προσοχή και με υπεύθυνο και ασφαλή τρόπο. Γενικότερα αναμένεται από τους φοιτητές να σέβονται την κινητή και ακίνητη περιουσία του σχολείου. Με την ολοκλήρωση της ΠΑ παραδίδουν τους χώρους και τα μέσα που χρησιμοποίησαν στην ίδια κατάσταση με αυτήν που τα παρέλαβαν κατά την έναρξη της άσκησης.

Σε περιπτώσεις μη τήρησης των κανονισμών του σχολείου εκ μέρους του/της φοιτητή/ριας, διευθυντής και εκπαιδευτικό προσωπικό έχουν δικαίωμα να προβαίνουν σε συστάσεις και υποδείξεις.

Ασυνέπεια και ανεύθυνη, μη επαγγελματική συμπεριφορά του/της φοιτητή/ριας είναι λόγοι διακοπής της πρακτικής άσκησης. Η απόφαση λαμβάνεται από την Επιτροπή ΠΑ και κατόπιν ενημέρωσης από την διεύθυνση του σχολείου.

Σε ό,τι αφορά την δραστηριοποίηση και τις υποχρεώσεις τους στο Τμήμα οι φοιτητές/ριες:

- Συνεργάζονται αρμονικά με το εμπλεκόμενο στην ΠΑ διδακτικό προσωπικό και τους επόπτες καθηγητές.
- Τηρούν φάκελο, στον οποίο συγκεντρώνουν τα έντυπα και το υλικό της ΠΑ (Δελτίο ΠΑ, προγράμματα, ημερολόγιο ΠΑ, εργασίες κτλ.)
- Παραδίδουν εμπρόθεσμα τις προβλεπόμενες γραπτές εργασίες, το Δελτίο Πρακτικής Άσκησης (αντίγραφο), το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης και τα λοιπά παραδοτέα της ΠΑ, στην μορφή που θα ζητηθεί, έντυπη ή ψηφιακή. Γραπτές εργασίες που δεν κατατίθενται εμπρόθεσμα αξιολογούνται στην επόμενη εξεταστική περίοδο.
- Στις γραπτές εργασίες οι φοιτητές/ριες δηλώνουν τις πηγές από τις οποίες αντλούν πληροφορίες και υλικό, σεβόμενοι την πνευματική ιδιοκτησία. Η λογοκλοπή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα και συνεπάγεται κυρώσεις που συνδέονται με την αξιολόγηση του φοιτητή.

Έχοντας οι ίδιοι την ευθύνη της ενημέρωσής τους, οι φοιτητές, παρακολουθούν τακτικά την ανάρτηση ανακοινώσεων, υλικού κτλ. στην e-class του μαθήματος.

Οι φοιτητές/ριες έχουν την υποχρέωση να λάβουν γνώση του παρόντος κανονισμού, να τον σέβονται και να τον τηρούν, να σέβονται τις αποφάσεις της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης και, γενικότερα, να ακολουθούν την ακαδημαϊκή δεοντολογία, όπως αυτή περιγράφεται στον σχετικό κώδικα του ΔΠΘ (αναρτημένος και στην e-class της ΠΑ).

Άρθρο 9

Υποχρέωση τήρησης εχεμύθειας - διαφύλαξη του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων

Οι φοιτητές/ριες τηρούν την αρχή της εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας. Δεν κοινοποιούν ούτε αποκαλύπτουν σε οποιονδήποτε τρίτο πληροφορίες και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έρχονται εις γνώσιν τους και αφορούν τους μαθητές (σχετ. π.χ. με την επίδοση, τις ιδιαιτερότητες, την συμπεριφορά και διαγωγή των μαθητών κτλ.), τους γονείς ή κηδεμόνες των μαθητών, τους εκπαιδευτικούς και το λοιπό προσωπικό του σχολείου. Η χρήση των πληροφοριών περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της ΠΑ.

Η τήρηση της εχεμύθειας ισχύει και μετά την λήξη της πρακτικής άσκησης.

Οι φοιτητές/ριες στις γραπτές εργασίες τους δεν αναφέρουν την επωνυμία του σχολείου και προσωπικά στοιχεία, όπως τα πραγματικά ονόματα μαθητών ή εκπαιδευτικών. Συνιστάται η χρήση ψευδωνύμων.

Η δημοσιοποίηση γραπτών εργασιών ή υλικού με οποιονδήποτε τρόπο και σε οποιονδήποτε διαδικτυακό τόπο ή αλλού δεν επιτρέπεται.

Ηχογράφηση, βιντεογράφηση και φωτογράφηση στην τάξη και στον χώρο του σχολείου γενικότερα δεν επιτρέπονται.

Άρθρο 10

Εποπτεία, υποστήριξη και ανατροφοδότηση των φοιτητών/ριών

Κατά την διάρκεια της πολυήμερης πρακτικής άσκησης στο σχολείο στο πλαίσιο του προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης IV οι φοιτητές εποπτεύονται, υποστηρίζονται, αξιολογούνται και ανατροφοδοτούνται από διδακτικό προσωπικό του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ). Η εποπτεία των φοιτητών ανατίθεται στο διδακτικό προσωπικό με απόφαση της Συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση του επιστημονικά υπεύθυνου καθηγητή. Κάθε επόπτης αναλαμβάνει την εποπτεία μιας ολιγομελούς ομάδας φοιτητών (5 έως 8 ατόμων).

Ο επόπτης καθηγητής παρακολουθεί διδασκαλίες φοιτητών, κυρίως από την οπτική γωνία του γνωστικού του αντικειμένου. Κατά την παρακολούθηση αποφεύγει παρεμβάσεις που μπορεί να φέρουν σε δύσκολη θέση τον/την φοιτητή/ρια. Μετά την ολοκλήρωση της παρακολούθησης των διδασκαλιών (τουλάχιστον δύο επισκέψεις ανά φοιτητή) και με βάση τις παρατηρήσεις του, ο επόπτης καθηγητής συμπληρώνει για κάθε εποπτευόμενο φοιτητή ένα «Φύλλο παρατήρησης και αξιολόγησης διδασκαλίας φοιτητή». Το φύλλο αυτό περιλαμβάνει ερωτήσεις/κριτήρια, τα οποία αντιστοιχούν σε επιμέρους διδακτικές δεξιότητες, και μία ερώτηση γενικής αποτίμησης της διδασκαλίας. Στο φύλλο προβλέπεται χώρος για παρατηρήσεις, σχόλια και σημεία ανατροφοδότησης. Τα δεδομένα του φύλλου λαμβάνει υπόψη του ο επόπτης καθηγητής για την ανατροφοδότηση του φοιτητή, στο πλαίσιο της οποίας επισημαίνει τα δυνατά σημεία και τις επιτυχείς πρακτικές του φοιτητή και τον υποβοηθά να εντοπίσει ο ίδιος σημεία για αναστοχασμό, αυτοκριτική και βελτίωση. Τα φύλλα παραμένουν στο αρχείο του υπεύθυνου καθηγητή της ΠΑ και ο φοιτητής έχει το

δικαίωμα να λάβει γνώση του περιεχομένου του φύλλου παρατήρησης και αξιολόγησης της διδασκαλίας του. Η αξιολόγηση του επόπτη καθηγητή λαμβάνεται υπόψη κατά την συνολική βαθμολόγηση του φοιτητή στην Πρακτική Άσκηση IV. Κατά τις επισκέψεις του ο επόπτης καθηγητής υποστηρίζει τον φοιτητή στην διαχείριση του άγχους του.

Κάθε επόπτης καθηγητής, πέραν της ατομικής εποπτείας, πραγματοποιεί συναντήσεις με την ομάδα των εποπτευόμενων φοιτητών του με σκοπό την συζήτηση των εμπειριών και προβλημάτων της ΠΑ, την ανατροφοδότηση των φοιτητών και την υποβοήθησή τους στην ανάπτυξη της αναστοχαστικής τους ικανότητας.

Η εποπτεία των φοιτητών κατά την πρακτική άσκηση, με την ανατροφοδοτική της λειτουργία, συμβάλλει σημαντικά στην πληρέστερη κατάρτιση των φοιτητών, παράλληλα λειτουργεί ανατροφοδοτικά για το περιεχόμενο των μαθημάτων του επόπτη καθηγητή. Μέσω της άμεσης και τακτικής επικοινωνίας με τους ασκούμενους φοιτητές και της επαφής με την εκπαιδευτική πράξη, ο επόπτης καθηγητής έχει την ευκαιρία να διαπιστώσει ελλείψεις της θεωρητικής κατάρτισης και εκπαιδευτικές ανάγκες των φοιτητών-μελλοντικών εκπαιδευτικών και να επικαιροποιήσει ανάλογα το περιεχόμενο και την μεθοδολογία των μαθημάτων του, να δώσει έμφαση σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες, καθώς και να εμπλουτίσει το περιεχόμενο των μαθημάτων του με παραδείγματα/περιπτώσεις από την εκπαιδευτική πράξη.

Η εποπτεία της πρακτικής άσκησης των φοιτητών από μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης η οποία έχει ενσωματωθεί στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Τμήματος, θεωρείται διδακτικό έργο ισοδύναμο με μισό εξαμηνιαίο μάθημα, εφόσον συμπληρώνονται τουλάχιστον 20 ώρες συνολικής απασχόλησης ανά εξάμηνο.

Άρθρο 11

Αξιολόγηση φοιτητών/ριών και επιτυχής ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης

Η αξιολόγηση του φοιτητή, διαμορφωτική και τελική, σε κάθε επίπεδο Πρακτικής Άσκησης γίνεται με βάση ενδιάμεσες και τελικές γραπτές εργασίες και την συμμετοχή του στις δραστηριότητες, όπως αυτά αποτιμώνται από το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό. Τα κριτήρια ορίζονται βάσει των στόχων και των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και εμπεριέχονται στο αντίστοιχο περίγραμμα. Κατά την βαθμολόγηση συνεκτιμώνται ο βαθμός ενεργού συμμετοχής στις δραστηριότητες στο Τμήμα, η υπευθυνότητα, η συνέπεια, η μεθοδικότητα, η διδακτική ικανότητα και η εν γένει παρουσία του/της φοιτητή/ριας στην σχολική τάξη.

Η βαθμολογική κλίμακα είναι η ίδια με αυτήν που ισχύει για τα υπόλοιπα μαθήματα του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος: 0-10, με άριστα το 10 και ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το 5.

Η πρακτική άσκηση κάθε επιπέδου θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς, όταν ο φοιτητής: (α) έχει συμμετάσχει κανονικά σε όλες τις προβλεπόμενες δραστηριότητες του θεωρητικού μέρους του προγράμματος (β) έχει εκπληρώσει επαρκώς τις υποχρεώσεις του στο σχολείο (ώρες παρακολούθησης, ώρες διδασκαλίας) και (γ) έχει βαθμολογηθεί σε όλες τις προβλεπόμενες επιμέρους γραπτές εργασίες τουλάχιστον με τον βαθμό 5.

Ο τελικός βαθμός του φοιτητή για κάθε επίπεδο ΠΑ διαμορφώνεται με βάση τον μέσο όρο των βαθμολογιών στα επιμέρους στοιχεία του προγράμματος κάθε επιπέδου ΠΑ.

Φοιτητής/ρια που δεν επιτυγχάνει προβιβάσιμο βαθμό σε επιμέρους γραπτή εργασία παραδίδει νέα εργασία στην επόμενη εξεταστική περίοδο. Σε περίπτωση αποτυχίας και κατά την εξεταστική του

Σεπτεμβρίου επαναλαμβάνει ολόκληρο το πρόγραμμα του συγκεκριμένου επιπέδου ΠΑ την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, σε άλλο σχολείο.

Φοιτητής/ρια που δεν παραδίδει τις προβλεπόμενες γραπτές εργασίες και το Δελτίο Πρακτικής Άσκησης εντός του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους θεωρείται αποτυχών και επαναλαμβάνει το συγκεκριμένο επίπεδο ΠΑ κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Η πρακτική άσκηση του/της φοιτητή/ριας στο σχολείο μπορεί να διακοπεί, με απόφαση της Επιτροπής ΠΑ, σε περιπτώσεις μη εκπλήρωσης των προβλεπόμενων υποχρεώσεων και διαπιστωμένης μη υπεύθυνης συμπεριφοράς στο σχολείο (π.χ. μη προσέλευση στο σχολείο χωρίς ενημέρωση του εκπαιδευτικού της τάξης ή του διευθυντή του σχολείου, μη τήρηση των κανονισμών του σχολείου, ανεπαρκής προετοιμασία για διδασκαλία). Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής/ρια επαναλαμβάνει το συγκεκριμένο επίπεδο ΠΑ το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Άρθρο 12

Αναγνώριση Πρακτικής Άσκησης

Φοιτητής/ρια που έχει ολοκληρώσει επιτυχώς Πρακτική Άσκηση κατά την διάρκεια προηγούμενων σπουδών, έχει την δυνατότητα να υποβάλει στην Συνέλευση του Τμήματος αίτημα αναγνώρισης. Για την αναγνώριση ενός επιπέδου ΠΑ ισχύουν τα κριτήρια και η διαδικασία που ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Τμήματος για κάθε άλλο μάθημα του προγράμματος σπουδών. Πριν από την υποβολή της αίτησης ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στον υπεύθυνο καθηγητή της ΠΑ, για την εξέταση της πιθανότητας αναγνώρισης.

Άρθρο 13

Αξιολόγηση του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης

Η ΠΑ αξιολογείται συστηματικά από τους συμμετέχοντες (φοιτητές/ριες, επόπτες καθηγητές, εκπαιδευτικούς των συνεργαζόμενων σχολείων) με σκοπό την διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς της.

Τα κριτήρια της αξιολόγησης καθορίζονται με βάση τους διατυπωμένους στόχους της ΠΑ και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, όπως αυτά προσδιορίζονται στα περιγράμματα των επιπέδων ΠΑ. Η διαδικασία και οι μέθοδοι αξιολόγησης καθορίζονται από την Επιτροπή ΠΑ. Τα αποτελέσματα μελετώνται από την Επιτροπή ΠΑ και αξιοποιούνται για την εισήγηση τροποποιήσεων ή αναθεωρήσεων του προγράμματος και του κανονισμού της ΠΑ στην Συνέλευση του Τμήματος.

Η αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης (I, II, III και IV) από τους/τις φοιτητές/ριες πραγματοποιείται, όπως και σε κάθε άλλο μάθημα του ΠΠΣ του Τμήματος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας του ΔΠΘ και τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ. Πέρα από την αξιολόγηση μέσω του κοινού εργαλείου (ερωτηματολογίου) της ΜΟΔΙΠ για το σύνολο των μαθημάτων, το πρόγραμμα ΠΑ κάθε επιπέδου αξιολογείται από τους/τις φοιτητές/ριες πιο εξειδικευμένα (ως προς την στοχοθεσία, το περιεχόμενο, τις δραστηριότητες, τον τρόπο οργάνωσης, το εκπαιδευτικό υλικό, τα τελικά μαθησιακά αποτελέσματα για τον κάθε φοιτητή προσωπικά κ.ά.). Η καταγραφή των απόψεων των φοιτητών γίνεται με την συμπλήρωση κατάλληλα κάθε φορά διαμορφωμένου ερωτηματολογίου. Επίσης, σε γραπτή εργασία (έκθεση πρακτικής άσκησης) καλούνται να διατυπώσουν τις κριτικές παρατηρήσεις τους για το πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχαν, καθώς και τις προτάσεις τους για την βελτίωση ή και αναθεώρησή του. Συμπληρωματικά διενεργούνται και συνεντεύξεις.

Για την αξιολόγηση της ΠΑ από τους επόπτες καθηγητές και από τους εκπαιδευτικούς και διευθυντές των συνεργαζόμενων σχολείων χρησιμοποιούνται επίσης ειδικά διαμορφωμένα εργαλεία/ερωτηματολόγια.

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος και αναθεώρηση του κανονισμού

Η ισχύς του παρόντος κανονισμού αρχίζει από την ημερομηνία έγκρισής του από την Σύγκλητο του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (απόφαση υπ' αριθμό 25/39/3-12-2020).

Ειδικά για τους/τις φοιτητές/ριες που ενεγράφησαν στο ΠΤΔΕ πριν από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 ισχύει το προηγούμενο Πρόγραμμα Υποχρεωτικής Πρακτικής Άσκησης.

Ο κανονισμός Πρακτικής Άσκησης τροποποιείται ή αναθεωρείται από την Συνέλευση ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης. Ενσωματώνεται στον Οδηγό Σπουδών και αναρτάται στην κεντρική ιστοσελίδα του Τμήματος και στην e-class της Πρακτικής Άσκησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Περιγράμματα Προγράμματος Υποχρεωτικής Πρακτικής Άσκησης (I, II, III και IV), σύμφωνα με το πρότυπο περιγράμματος μαθήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. ΤΟΥ Δ.Π.Θ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ «ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ Ι»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	7Υ6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι: Παρατήρηση και ανάλυση διδασκαλίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος, αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων.</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX03181//		

2. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α:

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και το Παράρτημα Β:

- Περιληπτικός Οδηγός Συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Α. Γενικοί στόχοι του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης

Το συνολικό Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Πρακτική Άσκηση I, II, III και IV), συνδέοντας τις θεωρητικές σπουδές με την εκπαιδευτική πραγματικότητα, την παιδαγωγική γνώση με την εμπειρία από την διδακτική πράξη, και παρέχοντας στον/στην φοιτητή/ρια ευκαιρίες για επεξεργασία των εμπειριών, αναστοχασμό και αλληλεπίδραση με εμπλεκόμενο διδακτικό προσωπικό και συμφοιτητές, επιδιώκει:

1. την βαθμιαία εξοικείωσή του/της φοιτητή/ριας με το μελλοντικό επαγγελματικό πεδίο και τις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού έργου,
2. την ανάπτυξη ικανοτήτων παρατήρησης, περιγραφής, κατανόησης, ερμηνείας και κριτικής ανάλυσης της διδακτικής-εκπαιδευτικής πράξης,
3. την βαθμιαία εισαγωγή στους βασικούς τομείς της καθημερινής επαγγελματικής δραστηριότητας: τον σχεδιασμό, την διεξαγωγή και την αξιολόγηση του παιδαγωγικού-διδακτικού έργου,
4. την ανάπτυξη ερευνητικής, κριτικής και υπεύθυνης παιδαγωγικής στάσης,
5. την διαμόρφωση επαγγελματικής συνείδησης και ταυτότητας ως στοχαζόμενου εκπαιδευτικού,
6. την διαρκή διεύρυνση και συστηματοποίηση της προσωπικής παιδαγωγικής-διδακτικής θεωρίας του φοιτητή, με βάση την οποία, ως στοχαζόμενος εκπαιδευτικός, θα κατανοεί και θα διαμορφώνει υπεύθυνα και αποτελεσματικά και θα αξιολογεί με αυτοκριτική διάθεση την παιδαγωγική-διδακτική πράξη,
7. την καλλιέργεια σταθερής βούλησης για συνεχή βελτίωση, δια βίου μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη.

B. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα «Πρακτικής Άσκησης Ι»

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση Ι» ο/η φοιτητής/ρια αναμένεται να είναι σε θέση:

- Να κατανοεί την πολυπλοκότητα του έργου και του ρόλου του εκπαιδευτικού. [MA1]²
- Να παρατηρεί, να περιγράφει, να ερμηνεύει και να αναλύει κριτικά την διδακτική πράξη, λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές συνθήκες και προϋποθέσεις του εκπαιδευτικού έργου και αξιοποιώντας την θεωρητική διδακτική-παιδαγωγική γνώση (έννοιες, αρχές, θεωρίες, μοντέλα, μεθόδους/πρακτικές/τεχνικές). [MA2]
- Να αξιοποιεί τις γνώσεις του/της για την κατάλληλη οργάνωση του χώρου της σχολικής τάξης ως περιβάλλοντος μάθησης και ανάπτυξης. [MA5]
- Να αξιοποιεί τις γνώσεις του/της για την οργάνωση των διαπροσωπικών σχέσεων στην σχολική τάξη και την δημιουργία ενός ευνοϊκού για μάθηση και ανάπτυξη ψυχο-κοινωνικού περιβάλλοντος (κλίματος) της τάξης. [MA5]
- Να εφαρμόζει τεχνικές πρόληψης και παιδαγωγικής αντιμετώπισης προβλημάτων συμπεριφοράς. [MA11]
- Να εφαρμόζει τεχνικές πρόκλησης και διατήρησης του ενδιαφέροντος των μαθητών για το διδακτικό αντικείμενο. [MA10]
- Να σχεδιάζει και να οργανώνει την διδακτική-μαθησιακή διαδικασία με δημιουργικό τρόπο και να αιτιολογεί τις επιλογές του/της. [MA6]
- Να διαχειρίζεται με παιδαγωγικό τρόπο την διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα στην σχολική τάξη. [MA12]
- Να διερευνά συγκεκριμένα προβλήματα/ερωτήματα της διδακτικής-παιδαγωγικής πράξης με μεθοδικότητα, μελετώντας σχετική βιβλιογραφία και συνδέοντας την εμπειρία από την σχολική τάξη με την θεωρία και την έρευνα, και να παρουσιάζει με συστηματικό τρόπο και σαφήνεια, γραπτώς ή/και προφορικώς, τα αποτελέσματα της έρευνάς του/της. [MA14]

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	• Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
• Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
• Λήψη αποφάσεων	• Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
• Αυτόνομη εργασία	• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
• Ομαδική εργασία	• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
	• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

² Η συντομογραφία MA συνοδευόμενη από αριθμό παραπέμπει στο αντίστοιχο Μαθησιακό Αποτέλεσμα του συνολικού προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του ΠΤΔΕ.

- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Το μάθημα «**Πρακτική Άσκηση Ι**» επιδιώκει την ανάπτυξη των παρακάτω γενικών ικανοτήτων του/της φοιτητή/ριας:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στην διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα «**Πρακτική Άσκηση Ι**», μετά το εισαγωγικό μάθημα της 1ης εβδομάδας, εξετάζονται τα παρακάτω θέματα (ως τομείς του έργου του εκπαιδευτικού) σε συνδυασμό με σχετικές εμπειρίες από την παρακολούθηση διδασκαλιών σε σχολεία, κατανεμημένα στις 12 εβδομάδες του εξαμήνου, όπως αναφέρονται παρακάτω:

1η εβδομάδα: Παρουσίαση του προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης Ι: θεωρητικό πλαίσιο, στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, περιεχόμενα, οργάνωση και μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, αξιολόγηση του/της φοιτητή/ριας.

2η-3η εβδομάδα: Οργάνωση του υλικού περιβάλλοντος της μάθησης και ανάπτυξης (χώρος – διδασκαλία – επικοινωνία). Παρατήρηση διδασκαλίας σε σχολικές τάξεις (4 ώρες). Συζήτηση παρατηρήσεων, ερωτημάτων, προβληματισμών.

4η-5η εβδομάδα: Οργάνωση των διαπροσωπικών σχέσεων και της επικοινωνίας στην σχολική τάξη: διαμόρφωση ευνοϊκού για μάθηση και ανάπτυξη ψυχοκοινωνικού περιβάλλοντος. Παρατήρηση διδασκαλίας σε σχολικές τάξεις (4 ώρες), με δυνατότητα μερικής εμπλοκής στην διδακτική διαδικασία. Συζήτηση παρατηρήσεων, ερωτημάτων, προβληματισμών.

6η-7η εβδομάδα: Πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς. Παρατήρηση διδασκαλίας σε σχολικές τάξεις (4 ώρες). Παρατήρηση διδασκαλίας σε σχολικές τάξεις (4 ώρες), με δυνατότητα μερικής εμπλοκής στην διδακτική διαδικασία. Συζήτηση παρατηρήσεων, ερωτημάτων, προβληματισμών.

8η-9η εβδομάδα: Πρόκληση και διατήρηση του ενδιαφέροντος των μαθητών για το διδακτικό αντικείμενο. Παρατήρηση διδασκαλίας σε σχολικές τάξεις (4 ώρες), με δυνατότητα μερικής εμπλοκής στην διδακτική διαδικασία. Συζήτηση παρατηρήσεων, ερωτημάτων, προβληματισμών.

10η-11η εβδομάδα: Οργάνωση της διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας. Παρατήρηση διδασκαλίας σε σχολικές τάξεις (4 ώρες), με δυνατότητα μερικής εμπλοκής στην διδακτική διαδικασία. Συζήτηση παρατηρήσεων, ερωτημάτων, προβληματισμών.

12η-13η εβδομάδα: Σχεδιασμός και αξιολόγηση διδασκαλίας. Διαφοροποίηση της διδασκαλίας.

Σχεδιασμός, πραγματοποίηση και αξιολόγηση ωριαίων διδασκαλιών από τους/τις φοιτητές/ριες.

Συζήτηση εμπειριών από τις ωριαίες διδασκαλίες. Αποτίμηση του προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης Ι.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
Πρόσωπο με πρόσωπο,
Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κλπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	- Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού, βιβλιογραφίας κλπ.) - Χρήση Η/Υ και προβολέα για παρουσιάσεις power point. - Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ριες μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση ανακοινώσεων, αποστολή και λήψη μηνυμάτων μέσω του υποσυστήματος «Μηνύματα»). - Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. - Ηλεκτρονική υποβολή των εργασιών των φοιτητών στην e-class, στο υποσύστημα «Εργασίες».																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και οι μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης, ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><thead><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td>Σεμινάρια προετοιμασίας για την παρατήρηση διδασκαλίας στην σχολική τάξη (παρουσιάσεις, ομαδική εργασία, συζήτηση)</td><td>18</td></tr><tr><td>Πρακτική άσκηση σε σχολικές τάξεις: α) Παρατήρηση διδασκαλίας β) Ωριαίες διδασκαλίες</td><td>20 2-4</td></tr><tr><td>Συζήτηση των παρατηρήσεων, εμπειριών, προβληματισμών από την σχολική πράξη</td><td>10</td></tr><tr><td>Μελέτη υλικού του μαθήματος, πριν από την παρατήρηση διδασκαλίας και την συμπλήρωση των φύλλων εργασίας</td><td>10</td></tr><tr><td>Συμπλήρωση πέντε (5) φύλλων εργασίας (επεξεργασία και συστηματοποίηση των παρατηρήσεων από την σχολική τάξη, μελετώντας και αξιοποιώντας σχετική βιβλιογραφία)</td><td>50</td></tr><tr><td>Μελέτη Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών των μαθημάτων του δημοτικού σχολείου</td><td>10</td></tr><tr><td>Σχεδιασμός και προετοιμασία ωριαίων διδασκαλιών</td><td>15</td></tr><tr><td>Συγγραφή τελικής ατομικής εργασίας</td><td>30</td></tr><tr><td>Σύνολο φόρτου εργασίας μαθήματος</td><td>165</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια προετοιμασίας για την παρατήρηση διδασκαλίας στην σχολική τάξη (παρουσιάσεις, ομαδική εργασία, συζήτηση)	18	Πρακτική άσκηση σε σχολικές τάξεις: α) Παρατήρηση διδασκαλίας β) Ωριαίες διδασκαλίες	20 2-4	Συζήτηση των παρατηρήσεων, εμπειριών, προβληματισμών από την σχολική πράξη	10	Μελέτη υλικού του μαθήματος, πριν από την παρατήρηση διδασκαλίας και την συμπλήρωση των φύλλων εργασίας	10	Συμπλήρωση πέντε (5) φύλλων εργασίας (επεξεργασία και συστηματοποίηση των παρατηρήσεων από την σχολική τάξη, μελετώντας και αξιοποιώντας σχετική βιβλιογραφία)	50	Μελέτη Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών των μαθημάτων του δημοτικού σχολείου	10	Σχεδιασμός και προετοιμασία ωριαίων διδασκαλιών	15	Συγγραφή τελικής ατομικής εργασίας	30	Σύνολο φόρτου εργασίας μαθήματος	165	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Σεμινάρια προετοιμασίας για την παρατήρηση διδασκαλίας στην σχολική τάξη (παρουσιάσεις, ομαδική εργασία, συζήτηση)	18																					
Πρακτική άσκηση σε σχολικές τάξεις: α) Παρατήρηση διδασκαλίας β) Ωριαίες διδασκαλίες	20 2-4																					
Συζήτηση των παρατηρήσεων, εμπειριών, προβληματισμών από την σχολική πράξη	10																					
Μελέτη υλικού του μαθήματος, πριν από την παρατήρηση διδασκαλίας και την συμπλήρωση των φύλλων εργασίας	10																					
Συμπλήρωση πέντε (5) φύλλων εργασίας (επεξεργασία και συστηματοποίηση των παρατηρήσεων από την σχολική τάξη, μελετώντας και αξιοποιώντας σχετική βιβλιογραφία)	50																					
Μελέτη Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών των μαθημάτων του δημοτικού σχολείου	10																					
Σχεδιασμός και προετοιμασία ωριαίων διδασκαλιών	15																					
Συγγραφή τελικής ατομικής εργασίας	30																					
Σύνολο φόρτου εργασίας μαθήματος	165																					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι φοιτητές/ριες αξιολογούνται κατά την διάρκεια (διαμορφωτική αξιολόγηση) και στο τέλος του εξαμήνου (τελική αξιολόγηση). α) Διαμορφωτική αξιολόγηση Τα φύλλα εργασίας, τα οποία συμπληρώνουν οι φοιτητές/ριες μετά από κάθε παρατήρηση διδασκαλίας (ατομικές γραπτές εργασίες μικρής έκτασης, 2-3 σελ.), αξιολογούνται και οι φοιτητές/ριες λαμβάνουν την ανάλογη ανατροφοδότηση για την βελτίωση της ποιότητας των επόμενων φύλλων εργασίας. Η τελική αξιολόγηση πραγματοποιείται με βάση την ποιότητα και την αρτιότητα των φύλλων εργασίας (40%) και της τελικής ατομικής γραπτής εργασίας (50%). Συνεκτιμάται η ενεργός συμμετοχή στο μάθημα (10%). Στις γραπτές εργασίες (φύλλα εργασίας και τελική εργασία) αξιολογούνται η περιγραφική, η αναλυτική, η συνθετική και η αξιολογική-κριτική ικανότητα του/της φοιτητή/ριας κατά την διερεύνηση ενός θέματος ή την επίλυση ενός προβλήματος αξιοποιώντας θεωρητικές																					

	γνώσεις από την σχετική βιβλιογραφία (έννοιες, αρχές, θεωρίες, μοντέλα, μεθόδους, τεχνικές, πρακτικές). Κριτήρια αξιολόγησης των γραπτών εργασιών: η πληρότητα του περιεχομένου, η συστηματικότητα στην ανάπτυξη της σκέψης (δομή, ενότητα και συνοχή του κειμένου), η σαφήνεια του λόγου, η τεκμηρίωση των απόψεων που υποστηρίζονται, η αξιοποίηση της θεωρητικής γνώσης, η δημιουργικότητα και η πρωτοτυπία, η ορθή χρήση της βιβλιογραφίας και η γλωσσική ορθότητα (ορθογραφία, στίξη, σύνταξη). Ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης εξηγούνται στο πρώτο μάθημα του εξαμήνου και περιγράφονται στην e-class (Πληροφορίες μαθήματος). Οι οδηγίες για την συγγραφή της τελικής εργασίας αναρτώνται στην e-class του μαθήματος.
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα στο ΕΥΔΟΞΟΣ

Ματσαγγούρας, Ηλίας (2006). *Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Σχολική τάξη: Χώρος, ομάδα, πειθαρχία, μέθοδος*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη. (Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 22340)

Jacobsen, D.A., Eggen, P., & Kauchak, D. (2011). *Μέθοδοι διδασκαλίας: Ενίσχυση της μάθησης των παιδιών από το νηπιαγωγείο έως το λύκειο*. Επιμ. Μ. Σακελλαρίου & Μ. Κόνσολας, Μτφρ. Ρ. Λαμπρέλλη. Αθήνα: Διάδραση. (Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 12543007)

Πρόσθετη προτεινόμενη βιβλιογραφία

Αναγνωστοπούλου, Μ. (2005). *Οι διαπροσωπικές σχέσεις εκπαιδευτικού – μαθητών στη σχολική τάξη: Μια θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Βαλιαντή, Σ., & Νεοφύτου, Λ. (2017). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Λειτουργική και αποτελεσματική εφαρμογή*. Αθήνα: Πεδίο.

Βρεττός, Γ. (2018). *Μη λεκτική συμπεριφορά εκπαιδευτικού – μαθητή*. Αθήνα: Διάδραση.

Γερμανός, Δ. (2002). *Οι τοίχοι της γνώσης: Σχολικός χώρος και εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Δημητριάδου, Κ. (2016). *Νέοι προσανατολισμοί της Διδακτικής: Προσαρμογή της διδασκαλίας στις εκπαιδευτικές προκλήσεις του 21ου αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg.

Elliott, S.N., Kratochwill, Th.R., Littlefield Cook, J., & Travers, J.F. (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αποτελεσματική διδασκαλία, αποτελεσματική μάθηση*. Επιμ. Α. Λεονταρή & Ε. Συγκολλίτου, Μτφρ. Μ. Σόλμαν & Φ. Καλύβα. Αθήνα: Gutenberg.

Goethals, M.S., Howard, R.A., & Sanders, M.M. (2013). *Ο αρχάριος εκπαιδευτικός ενώπιον της διδασκαλίας: Μια δοκιμή προσέγγισης στην αναστοχαστική διδακτική πράξη*. Επιμ. Γ. Σπανός, Μτφρ. Α. Αργυροπούλου & Ρ. Ευριπίδου. Αθήνα: Εκδόσεις DaVinci.

Ζαφειροπούλου, Μ., & Καλαντζή-Αζίζι, Α. (Επιμ.). (2011). *Προσαρμογή στο σχολείο: Πρόληψη και αντιμετώπιση δυσκολιών*. Αθήνα: Πεδίο.

Καλαϊτζοπούλου, Μ. (2001). *Ο εκπαιδευτικός ως στοχαζόμενος επαγγελματίας*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.

Κασσωτάκης, Μ., & Φλουρή, Γ. (2006). *Μάθηση και διδασκαλία, τόμος Β': Θεωρία, πράξη και αξιολόγηση της διδασκαλίας*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Καψάλης, Α. (2009). *Παιδαγωγική Ψυχολογία*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Καψάλης, Α., & Νημά, Ε. (2008). *Σύγχρονη Διδακτική*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Klinzing, H.G., Πολεμικός, Ν., Κοντάκος, Α., & Σταμάτης, Π. (Επιμ.). (2014). *Μη λεκτική επικοινωνία στην εκπαίδευση: θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Διάδραση

Κούρτη, Ε. (2007). *Η μη λεκτική επικοινωνία στο σχολείο*. Σειρά "Κλειδιά και αντικλειδιά", Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Κουτσελίνη, Μ., Θεοφιλίδης, Χ. (2007). *Διερεύνηση και συνεργασία: Για μια αποτελεσματική διδασκαλία*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Ματσαγγούρας, Η. (2007). *Στρατηγικές διδασκαλίας: Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.

- Ματσαγγούρας, Η. (2008). *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Μαυρογιώργος, Γ. (1986). *Σχολικός χώρος και αυταρχική εκπαίδευση*. Στο Α. Γκότοβος, Γ. Μαυρογιώργος, & Π. Παπακωνσταντίνου, *Κριτική Παιδαγωγική και εκπαιδευτική πράξη*. Αθήνα: Σύγχρονη Εκπαίδευση.
- Μαυροσκούφης, Δ. (2008). *Διδακτική μεθοδολογία και ανάπτυξη της κριτικής σκέψης*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Μπερελής, Π., & Τρούκη, Ε. (2009). *Λόγος και επικοινωνία στην εκπαιδευτική πράξη: Ρητά και άρρητα μηνύματα κατά τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού κλίματος στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Μπίκος, Κ. (2011). *Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Ξωχέλλης, Π. (2006). *Ο εκπαιδευτικός στον σύγχρονο κόσμο: Ο ρόλος και το επαγγελματικό του προφίλ σήμερα, η εκπαίδευση και η αποτίμηση του έργου του*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.
- Παντελιάδου, Σ., & Φιλιππάτου, Δ. (Επιμ.). (2013). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές*. Αθήνα: Πεδίο.
- Schunk, D.H., Pintrich, P.R., Meece, J. (2010). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Επιμ. Ν. Μακρής & Δ. Πνευματικός, Μτφρ. Μ. Κουλεντιανού. Αθήνα: Gutenberg – Γ. & Κ. Δαρδανός.
- Slavin, R. (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Επιμ. Κ. Κόκκινος, Μτφρ. Ε. Εκκεκάκη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Τριλιανός, Θ. (2013). *Μεθοδολογία της διδασκαλίας*. Αθήνα: Διάδραση.
- Wragg, E.C. (2004). *Διαχείριση της σχολικής τάξης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*. Μτφρ. Ν. Αβούρη. Αθήνα: Σαββάλας.
- Φρυδάκη, Ε. (2009). *Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής σκέψης*. Αθήνα: Κριτική.
- Χατζηγεωργίου, Ι. (2011). *Γνώθι το Curriculum: Γενικά και ειδικά θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και Διδακτικής*. Αθήνα: Διάδραση.

Σημείωση 1η: Προτεινόμενη βιβλιογραφία, ομαδοποιημένη ανά θεματική ενότητα, αναρτάται στην e-class του μαθήματος.

Σημείωση 2η: Στην Πρακτική Άσκηση Ι αξιοποιούνται και διδακτικά συγγράμματα που παρέχονται στους φοιτητές στο πλαίσιο μαθημάτων παιδαγωγικής, διδακτικής και ψυχολογικής κατάρτισης, ώστε να συνδέονται οι θεωρητικές γνώσεις με την εκπαιδευτική πράξη.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Παιδαγωγική Επιθεώρηση
- Επιστήμες της Αγωγής
- Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων
- Μέντορας
- Κίνητρο
- Menon: Journal of Educational Research (ηλεκτρ.)
- Έρευνα στην Εκπαίδευση (ηλεκτρ.)
- Παιδαγωγική – θεωρία και πράξη (ηλεκτρ.)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ «ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ II»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ II: Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση διδασκαλίας Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος, π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ.</i> <i>Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος, αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων.</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σεμινάρια			2
Πρακτική Άσκηση			3
Σύνολο			5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	1. Διδακτική των Μαθηματικών 2. Διδακτική Μεθοδολογία Ι - Μικροδιδασκαλίες 3. Πρακτική Άσκηση Ι <i>[Ισχύει για τους εισακτέους ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 και εξής.]</i>		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX03322/		

2. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α:</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <i>και το Παράρτημα Β:</i> - Περίληπτικός Οδηγός Συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Α. Γενικοί στόχοι του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης Το συνολικό Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Πρακτική Άσκηση Ι, ΙΙ, ΙΙΙ και ΙV), συνδέοντας τις θεωρητικές σπουδές με την εκπαιδευτική πραγματικότητα, την παιδαγωγική γνώση με την εμπειρία από την διδακτική πράξη, και παρέχοντας στον/στην φοιτητή/ρια ευκαιρίες για επεξεργασία των εμπειριών, αναστοχασμό και αλληλεπίδραση με εμπλεκόμενο διδακτικό προσωπικό και συμφοιτητές, επιδιώκει:

1. την βαθμιαία εξοικείωσή του/της φοιτητή/ριας με το μελλοντικό επαγγελματικό πεδίο και τις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού έργου,
2. την ανάπτυξη ικανοτήτων παρατήρησης, περιγραφής, κατανόησης, ερμηνείας και κριτικής ανάλυσης της διδακτικής-εκπαιδευτικής πράξης,
3. την βαθμιαία εισαγωγή στην άσκηση των βασικών τομέων της καθημερινής επαγγελματικής δραστηριότητας: τον σχεδιασμό, την διεξαγωγή και την αξιολόγηση του παιδαγωγικού-διδακτικού έργου,
4. την ανάπτυξη ερευνητικής, κριτικής και υπεύθυνης παιδαγωγικής στάσης,
5. την διαμόρφωση επαγγελματικής συνείδησης και ταυτότητας ως στοχαζόμενου εκπαιδευτικού,
6. την διαρκή διεύρυνση και συστηματοποίηση της προσωπικής παιδαγωγικής-διδακτικής θεωρίας του φοιτητή, με βάση την οποία, ως στοχαζόμενος εκπαιδευτικός, θα κατανοεί και θα διαμορφώνει υπεύθυνα και αποτελεσματικά και θα αξιολογεί με αυτοκριτική διάθεση την παιδαγωγική-διδακτική πράξη,
7. την καλλιέργεια σταθερής βούλησης για συνεχή βελτίωση, δια βίου μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη.

Το μάθημα «Πρακτική Άσκηση II», ειδικότερα, εστιάζει κυρίως στον τρίτο γενικό στόχο και συγκεκριμένα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σχεδιασμού, ανάλυσης και αξιολόγησης διδασκαλίας των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών, όπως αυτές εντάσσονται στα μαθήματα του προγράμματος σπουδών της δημοτικής εκπαίδευσης «Φυσικά», «Μελέτη του Περιβάλλοντος» και «Γεωγραφία».

Β. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα «Πρακτικής Άσκησης II»

Ο/Η φοιτητής/ρια, αξιοποιώντας γνώσεις και δεξιότητες που έχει αναπτύξει στο πλαίσιο του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση I», των προαπαιτούμενων μαθημάτων «Διδακτική Μεθοδολογία I» και «Διδακτική των Μαθηματικών»), καθώς και μαθημάτων (υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν υποχρεωτικών) αντίστοιχων περιεχομένων³, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση II», αναμένεται να αναπτύξει τις ικανότητες σχεδιασμού, ανάλυσης και αξιολόγησης της διδασκαλίας των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών.

Α. Ικανότητα σχεδιασμού διδασκαλίας

Ο/Η φοιτητής/ρια θα είναι ικανός:

- Να σχεδιάζει με δημιουργικό τρόπο την διδασκαλία των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών και να τεκμηριώνει τις επιλογές και αποφάσεις του/της που αφορούν τους στόχους, το περιεχόμενο, την διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, τα μέσα διδασκαλίας-μάθησης και την αξιολόγηση της μάθησης. [MA4, MA13]
- Να λαμβάνει υπόψη κατά τον σχεδιασμό (αλλά και κατά την διεξαγωγή και την αξιολόγηση της διδασκαλίας) τις ατομικές προϋποθέσεις μάθησης των μαθητών (προϋπάρχουσα και προαπαιτούμενη γνώση, εμπειρίες σχετικές με το θέμα της διδασκαλίας, ενδιαφέροντα, ρυθμό και στυλ μάθησης κτλ.), τις κοινωνικοπολιτισμικές προϋποθέσεις μάθησης, την σύνθεση, την δυναμική και την ετερογένεια της τάξης, με σκοπό την ανταπόκριση στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών και την επίτευξη των καλύτερων δυνατών μαθησιακών αποτελεσμάτων για κάθε μαθητή. [MA7]
- Να αναλύει το θέμα της διδασκαλίας και να καθορίζει και να οργανώνει το περιεχόμενο του μαθήματος. [MA4, MA13]
- Να εξηγεί την σημασία του συγκεκριμένου θέματος, της γνώσης ή της δεξιότητας που θα κατακτήσει ο/η μαθητής/ρια, για το παρόν και το μέλλον του/της. [MA4, MA13]
- Να διατυπώνει με σαφήνεια τους μαθησιακούς στόχους και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, με τρόπο συμβατό με τα ισχύοντα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων της δημοτικής εκπαίδευσης. [MA7]

³ α) Υποχρεωτικά μαθήματα συναφούς περιεχομένου, όπως: «Έννοιες Φυσικής στην Εκπαίδευση», «Έννοιες Χημείας στην Εκπαίδευση», «Εισαγωγή στην Βιολογία», «Στοιχεία Γεωγραφίας» και β) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα συναφούς περιεχομένου, όπως: «Αριθμητικός και γεωμετρικός λογισμός στο δημοτικό σχολείο», «Επίλυση προβλήματος στα μαθηματικά του δημοτικού σχολείου», «Κοινωνικές και Πολιτισμικές διαστάσεις της μαθηματικής Εκπαίδευσης», «Αξιολόγηση και Μαθηματική εκπαίδευση: σύγχρονες προσεγγίσεις και αξιοποίηση στην τάξη», «Μάθηση και διδασκαλία γεωμετρικών εννοιών με Νέες Τεχνολογίες», «Διδακτική των Φυσικών Επιστημών», «Πειραματική Διδασκαλία Φυσικής», «Διδακτική της Γεωγραφίας», «Στοιχεία Γεωλογίας και η Διδακτική τους», «Θέματα Οικολογίας και εκπαιδευτικές εφαρμογές», «Έννοιες Βιολογίας στο δημοτικό σχολείο» κ.ά.

- Να επιλέγει κατάλληλες δραστηριότητες, μεθόδους, μέσα και υλικά και να οργανώνει την διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, ώστε να προάγονται η κριτική και η δημιουργική σκέψη, η διερευνητική, η αυτενεργός και η συνεργατική μάθηση. [MA6]
- Να εντάσσει τις ΤΠΕ στην διδακτική-μαθησιακή διαδικασία κατάλληλα και αποτελεσματικά. [MA9]
- Να καθορίζει τα κριτήρια και να επιλέγει κατάλληλες μεθόδους αξιολόγησης της μάθησης (αρχικής-διαγνωστικής, διαμορφωτικής και τελικής) με σκοπό την ανατροφοδότηση των μαθητών. [MA8]

B. Ικανότητα ανάλυσης και αξιολόγησης της διδασκαλίας και ικανότητα αναστοχασμού

Ο/Η φοιτητής/ρια θα είναι ικανός:

- Να αναλύει και να αξιολογεί με αυτοκριτική διάθεση την διδακτική του/της πράξη και να αναστοχάζεται τις συνέπειες των επιλογών και των πρακτικών του/της για την μάθηση και την ανάπτυξη των μαθητών. [MA8]
- Να συγκρίνει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της διδασκαλίας και να εξάγει συμπεράσματα στην κατεύθυνση της ανάπτυξης της διδακτικής ευελιξίας κατά την μαθησιακή διαδικασία (αξιοποίηση του απρόοπτου και προσαρμογή του σχεδιασμού όπου απαιτείται, αποδοχή και ένταξη των ιδεών των μαθητών στο μάθημα, διαχείριση λαθών και παρανοήσεων, αποδοχή του ρυθμού μάθησης των μαθητών κτλ.). [MA8]
- Να αποτιμά τον βαθμό επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, κάνοντας ειδική αναφορά σε συγκεκριμένους μαθητές/ριες. [MA7]
- Να αναλύει και να ερμηνεύει δυσκολίες των μαθητών ως προς την κατανόηση εννοιών και ως προς την εφαρμογή της γνώσης. [MA7]
- Να αποτιμά την αποτελεσματικότητα και την καταλληλότητα των μαθησιακών δραστηριοτήτων, των μεθόδων, των υλικών και μέσων της διδασκαλίας. [MA7]
- Να θέτει στόχους για βελτίωση της διδακτικής του/της ικανότητας και περαιτέρω επαγγελματική ανάπτυξη. [MA16]

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	• Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
• Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	• Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
• Λήψη αποφάσεων	• Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
• Αυτόνομη εργασία	• Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
• Ομαδική εργασία	• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
• Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
• Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
• Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Το μάθημα «**Πρακτική Άσκηση II**» επιδιώκει την ανάπτυξη των παρακάτω γενικών ικανοτήτων του/της φοιτητή/ριας:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στην διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κεντρικός άξονας του περιεχομένου του μαθήματος «**Πρακτική Άσκηση II**» είναι ο σχεδιασμός, η διεξαγωγή και η αξιολόγηση διδασκαλίας των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών. Το μάθημα περιλαμβάνει α) σεμινάρια και ασκήσεις προετοιμασίας της πρακτικής άσκησης, β) δραστηριότητες των φοιτητών/ριών στις

σχολικές τάξεις (παρατήρηση και πραγματοποίηση ωριαίων διδασκαλιών) και γ) συναντήσεις των φοιτητών/ριών με το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό για συζήτηση των σχεδίων διδασκαλίας και των δυσκολιών και εμπειριών από την πραγματοποίηση των διδασκαλιών. Στο πρώτο μάθημα παρουσιάζεται το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης II (στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, περιεχόμενα, οργάνωση και μέθοδοι διδασκαλίας-μάθησης, τρόπος αξιολόγησης του/της φοιτητή/ριας).

A. Περιεχόμενο Σεμιναρίων

- Σύγχρονες προσεγγίσεις, μοντέλα και μέθοδοι διδασκαλίας-μάθησης των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών.
- Προγράμματα Σπουδών (ΔΕΠΣ, ΑΠΣ και Νέα Προγράμματα Σπουδών) των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων της δημοτικής εκπαίδευσης.
- Εκπαιδευτικό-διδακτικό υλικό (σχολικά εγχειρίδια, λογισμικό κτλ.). Αναζήτηση υλικού ή και δημιουργία/παραγωγή αυθεντικού υλικού.
- Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην διδασκαλία των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών.
- Οδηγίες σχεδιασμού, ανάλυσης και αξιολόγησης διδασκαλίας. Περιγραφή του προτύπου «Φύλλο σχεδιασμού και αξιολόγησης διδασκαλίας».

B. Ασκήσεις σχεδιασμού ωριαίας διδασκαλίας ή ενότητας με την χρήση του προτύπου, από κοινού με τον διδάσκοντα και σε μικρές ομάδες.

Γ. Πρακτική άσκηση σε σχολικές τάξεις

- Παρατήρηση διδασκαλίας των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων σε σχολικές τάξεις (Μαθηματικά, Φυσικά, Μελέτη του Περιβάλλοντος, Γεωγραφία), με δυνατότητα μερικής εμπλοκής στην διδακτική διαδικασία. Συλλογή δεδομένων, στοιχείων, πληροφοριών για τους μαθητές, την τάξη και την διδακτική μεθοδολογία που εφαρμόζει ο εκπαιδευτικός στο συγκεκριμένο μάθημα, απαραίτητων για τον σχεδιασμό και την διεξαγωγή των διδασκαλιών.
- Σχεδιασμός και προετοιμασία ωριαίων διδασκαλιών ή μίας ενότητας ανά γνωστικό αντικείμενο από τους φοιτητές, οι οποίοι συνεργάζονται ανά δύο.
- Συζήτηση του σχεδιασμού ωριαίων διδασκαλιών/ενότητας με το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό (σε μικρές ομάδες).
- Πραγματοποίηση των ωριαίων διδασκαλιών στην τάξη (οι φοιτητές/ριες διδάσκουν ανά ζεύγη).
- Σχεδιασμός και προετοιμασία ατομικών ωριαίων διδασκαλιών ή μίας ενότητας ανά γνωστικό αντικείμενο.
- Παρακολούθηση των ωριαίων διδασκαλιών των φοιτητών από το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό.

Δ. Ανάλυση και συζήτηση των εμπειριών από τον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση των διδασκαλιών και ανατροφοδότηση ως προς:

- τους στόχους και τα περιεχόμενα της διδασκαλίας
- την οργάνωση της διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας, τις μεθόδους, τα μέσα και τα υλικά
- την αξιολόγηση και ανατροφοδότηση της μάθησης
- τις προϋποθέσεις μάθησης των μαθητών/ριών
- κ.ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κλπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού, βιβλιογραφίας κλπ.) - Χρήση Η/Υ και προβολέα για παρουσιάσεις power point. - Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ριες μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση ανακοινώσεων, αποστολή και λήψη μηνυμάτων μέσω του υποσυστήματος «Μηνύματα»). - Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

	- Ηλεκτρονική υποβολή των εργασιών των φοιτητών στην e-class, στο υποσύστημα «Εργασίες».	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και οι μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης, ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια προετοιμασίας για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση διδασκαλίας	18
	Ασκήσεις σχεδιασμού ωριαίας διδασκαλίας	9
	Πρακτική άσκηση στο σχολείο α) Παρατήρηση διδασκαλίας β) Ωριαίες διδασκαλίες	12 12
	Μελέτη βιβλιογραφίας, Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών και αναρτημένου υλικού στην e-class	15
	Προετοιμασία ωριαίων διδασκαλιών	50
	Συζήτηση των εμπειριών και των δυσκολιών σχεδιασμού και διεξαγωγής των ωριαίων διδασκαλιών.	6
	Συγγραφή φύλλων σχεδιασμού και αξιολόγησης ωριαίων διδασκαλιών	30
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι φοιτητές/ριες αξιολογούνται κατά την διάρκεια (διαμορφωτική αξιολόγηση) και στο τέλος του εξαμήνου (τελική αξιολόγηση) α) Η διαμορφωτική αξιολόγηση και η ανατροφοδότηση πραγματοποιούνται κατά την συζήτηση των σχεδίων διδασκαλίας και κατά την συζήτηση των εμπειριών από την πραγματοποίηση των ωριαίων διδασκαλιών. β) Η τελική αξιολόγηση στηρίζεται στην ποιότητα και την αρτιότητα των φύλλων σχεδιασμού (50%) και αξιολόγησης (50%) των ωριαίων διδασκαλιών. Κριτήρια αξιολόγησης φύλλων σχεδιασμού και αξιολόγησης διδασκαλίας: - Η σαφήνεια στην διατύπωση των μαθησιακών στόχων - Η καταλληλότητα των επιλεγμένων δραστηριοτήτων, μεθόδων, υλικών και μέσων διδασκαλίας-μάθησης και μεθόδων αξιολόγησης της μάθησης - Η πρωτοτυπία και η δημιουργικότητα - Η σαφήνεια και η τεκμηρίωση των απόψεων στην ανάλυση, ερμηνεία και αξιολόγηση των στοιχείων των διδασκαλιών που πραγματοποιήθηκαν - Η ποιότητα της αυτοκριτικής και του αναστοχασμού της εμπειρίας από τις διδασκαλίες Ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης περιγράφονται λεπτομερώς στο πρώτο μάθημα του εξαμήνου και αναφέρονται στην πλατφόρμα e-class (Πληροφορίες μαθήματος).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διδασκαλία των Μαθηματικών

- Van de Walle, J. A. (2005). *Μαθηματικά για το δημοτικό και το γυμνάσιο: μια εξελικτική διδασκαλία*. Επιστ. επιμ. Τρ. Τριανταφυλλίδης, Μτφρ. Α. Αλεξανδροπούλου και Β. Κομπορόζος. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.
- Hughes, M. (1996). *Τα παιδιά και η έννοια των αριθμών*. Αθήνα: Gutenberg.
- Kazuko Kamii Constance (2005). *Τα παιδιά ξανα-εφευρίσκουν την Αριθμητική*. Αθήνα: Πατάκης.
- Κολέζα, Ε. (2017). *Θεωρία και Πράξη στη Διδακτική των Μαθηματικών*. Αθήνα: Τυπωθήτω/ Δαρδανός.
- Λεμονίδης, Χ. (1994). *Περίπατος στη μάθηση της στοιχειώδους Αριθμητικής*. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.
- Siety, A. (2001). *Μαθηματικά: ο αγαπημένος μου φόβος*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Streefland, L. (2000). (Επιστημονική επιμέλεια Ε. Κολέζα) *Ρεαλιστικά Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Leader Books.

Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών

- Driver, R., Squires, A., Rushworth, P. και Wood-Robinson, V. (1998). *Οικοδομώντας τις έννοιες των Φυσικών Επιστημών*. (Επιμ. ελλην. έκδ. Π. Κόκκοτας). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Καριώτογλου, Π. (2006). *Παιδαγωγική γνώση περιεχομένου Φυσικών Επιστημών*. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.
- Κολιόπουλος, Δ. (2004). *Θέματα Διδακτικής Φυσικών Επιστημών*. Μεταίχμιο, Αθήνα.
- Κουλαϊδής, Β. (1994). *Αναπαραστάσεις του φυσικού κόσμου*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κουλουμπαρίση, Α. (2011). *Αναλυτικό πρόγραμμα και διδακτικός σχεδιασμός: θεωρητικές αναζητήσεις και παραδείγματα εφαρμογών από το σχολείο*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Ραβάνης, Κ. (2003). *Εισαγωγή στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Χαλκιά, Κ. (2010). *Διδάσκοντας Φυσικές Επιστήμες. Θεωρητικά ζητήματα, προβληματισμοί, προτάσεις. Α' και Β' τόμος*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Σημείωση: Στην Πρακτική Άσκηση II αξιοποιούνται και τα διδακτικά συγγράμματα που παρέχονται στους φοιτητές στο πλαίσιο των προαπαιτούμενων και των συναφών μαθημάτων, προκειμένου να επιτυγχάνεται η σύνδεση των θεωρητικών σπουδών με την διδακτική πράξη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ «ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΙΙΙ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΙΙΙ: Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση διδασκαλίας Γλώσσας, Λογοτεχνίας και Ιστορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος, π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ.</i> <i>Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος, αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων.</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σεμινάρια			2
Πρακτική Άσκηση			3
Σύνολο			5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	1. Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας 2. Διδακτική Μεθοδολογία Ι - Μικροδιδασκαλίες 3. Πρακτική Άσκηση Ι <i>[Ισχύει για τους εισακτέους ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 και εξής.]</i>		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX03323/		

2. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α:</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης <i>και το Παράρτημα Β:</i> - Περιληπτικός Οδηγός Συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Α. Γενικοί στόχοι του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης Το συνολικό Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Πρακτική Άσκηση Ι, ΙΙ, ΙΙΙ και ΙV), συνδέοντας τις θεωρητικές σπουδές με την εκπαιδευτική πραγματικότητα, την παιδαγωγική γνώση με την εμπειρία από την διδακτική πράξη, και παρέχοντας στον/στην φοιτητή/ρια ευκαιρίες για επεξεργασία των εμπειριών, αναστοχασμό και αλληλεπίδραση με εμπλεκόμενο διδακτικό προσωπικό και συμφοιτητές, επιδιώκει: - την βαθμιαία εξοικείωσή του/της φοιτητή/ριας με το μελλοντικό επαγγελματικό πεδίο και τις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού έργου, - την ανάπτυξη ικανοτήτων παρατήρησης, περιγραφής, κατανόησης, ερμηνείας και κριτικής ανάλυσης της διδακτικής-εκπαιδευτικής πράξης,

3. την βαθμιαία εισαγωγή στους βασικούς τομείς της καθημερινής επαγγελματικής δραστηριότητας: τον σχεδιασμό, την διεξαγωγή και την αξιολόγηση του παιδαγωγικού-διδακτικού έργου,
4. την ανάπτυξη ερευνητικής, κριτικής και υπεύθυνης παιδαγωγικής στάσης,
5. την διαμόρφωση επαγγελματικής συνείδησης και ταυτότητας ως στοχευόμενου εκπαιδευτικού,
6. την διαρκή διεύρυνση και συστηματοποίηση της προσωπικής παιδαγωγικής-διδακτικής θεωρίας του φοιτητή, με βάση την οποία, ως στοχευόμενος εκπαιδευτικός, θα κατανοεί και θα διαμορφώνει υπεύθυνα και αποτελεσματικά και θα αξιολογεί με αυτοκριτική διάθεση την παιδαγωγική-διδακτική πράξη,
7. την καλλιέργεια σταθερής βούλησης για συνεχή βελτίωση, δια βίου μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη.

Το μάθημα «Πρακτική Άσκηση II», ειδικότερα, εστιάζει κυρίως στον τρίτο γενικό στόχο και συγκεκριμένα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σχεδιασμού, ανάλυσης και αξιολόγησης διδασκαλίας των γνωστικών αντικειμένων της Γλώσσας, της Λογοτεχνίας και της Ιστορίας.

B. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα «Πρακτικής Άσκησης III»

Ο/Η φοιτητής/ρια, αξιοποιώντας γνώσεις και δεξιότητες που έχει αναπτύξει στο πλαίσιο του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση I», των προαπαιτούμενων μαθημάτων «Διδακτική Μεθοδολογία I» και «Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας», καθώς και μαθημάτων (υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν υποχρεωτικών) αντίστοιχων περιεχομένων⁴, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση III», αναμένεται να αναπτύξει τις ικανότητες σχεδιασμού, ανάλυσης και αξιολόγησης διδασκαλίας της Γλώσσας, της Λογοτεχνίας και της Ιστορίας.

A. Ικανότητα σχεδιασμού διδασκαλίας

Ο/Η φοιτητής/ρια θα είναι ικανός:

- Να σχεδιάζει με δημιουργικό τρόπο την διδασκαλία της Γλώσσας, της Λογοτεχνίας και της Ιστορίας και να τεκμηριώνει τις επιλογές και αποφάσεις του/της που αφορούν τους στόχους, το περιεχόμενο, την διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, τα μέσα διδασκαλίας-μάθησης και την αξιολόγηση της μάθησης. [MA4, MA13]
- Να λαμβάνει υπόψη κατά τον σχεδιασμό (αλλά και κατά την διεξαγωγή και την αξιολόγηση της διδασκαλίας) τις ατομικές προϋποθέσεις μάθησης των μαθητών (προϋπάρχουσα και προαπαιτούμενη γνώση, εμπειρίες σχετικές με το θέμα της διδασκαλίας, ενδιαφέροντα, ρυθμό και στυλ μάθησης κτλ.), τις κοινωνικοπολιτισμικές προϋποθέσεις μάθησης, την σύνθεση, την δυναμική και την ετερογένεια της τάξης, με σκοπό την ανταπόκριση στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών και την επίτευξη των καλύτερων δυνατών μαθησιακών αποτελεσμάτων για κάθε μαθητή. [MA7]
- Να αναλύει το θέμα της διδασκαλίας και να καθορίζει και να οργανώνει το περιεχόμενο του μαθήματος. [MA4, MA13]
- Να εξηγεί την σημασία του συγκεκριμένου θέματος, της γνώσης ή της δεξιότητας που θα κατακτήσει ο/η μαθητής/ρια, για το παρόν και το μέλλον του/της. [MA4, MA13]
- Να διατυπώνει με σαφήνεια τους μαθησιακούς στόχους και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, με τρόπο συμβατό με τα ισχύοντα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων της δημοτικής εκπαίδευσης. [MA7]
- Να επιλέγει κατάλληλες δραστηριότητες, μεθόδους, μέσα και υλικά και να οργανώνει την διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, ώστε να προάγονται η κριτική και η δημιουργική σκέψη, η διερευνητική, η αυτενεργός και η συνεργατική μάθηση. [MA6]
- Να εντάσσει τις ΤΠΕ στην διδακτική-μαθησιακή διαδικασία κατάλληλα και αποτελεσματικά. [MA9]
- Να καθορίζει τα κριτήρια και να επιλέγει κατάλληλες μεθόδους αξιολόγησης της μάθησης (αρχικής-διαγνωστικής, διαμορφωτικής και τελικής) με σκοπό την ανατροφοδότηση των μαθητών. [MA8]

B. Ικανότητα ανάλυσης και αξιολόγησης της διδασκαλίας και ικανότητα αναστοχασμού

⁴ α) Υποχρεωτικά μαθήματα συναφούς περιεχομένου, όπως: «Βασικές έννοιες της Γλωσσικής Επιστήμης», «Γραμματική Περιγραφή της ΝΕ Γλώσσας», «Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία», «Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία και Μεθοδολογία της Ιστορίας» και β) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα συναφούς περιεχομένου, όπως: «Λεξιλόγιο: Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις», «Γλωσσική αξιολόγηση», «Διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης/ξένης», «Σύγχρονες προσεγγίσεις στην παιδική λογοτεχνία και εκπαιδευτική πράξη», «Παιδική/νεανική λογοτεχνία και πολυγραμματισμοί στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση», «Διδακτική της Ιστορίας» κ.ά.

Ο/Η φοιτητής/ρια θα είναι ικανός:

- Να αναλύει και να αξιολογεί με αυτοκριτική διάθεση την διδακτική του/της πράξη και να αναστοχάζεται τις συνέπειες των επιλογών και των πρακτικών του/της για την μάθηση και την ανάπτυξη των μαθητών. [MA8]
- Να συγκρίνει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της διδασκαλίας και να εξάγει συμπεράσματα στην κατεύθυνση της ανάπτυξης της διδακτικής ευελιξίας κατά την μαθησιακή διαδικασία (αξιοποίηση του απρόοπτου και προσαρμογή του σχεδιασμού όπου απαιτείται, αποδοχή και ένταξη των ιδεών των μαθητών στο μάθημα, διαχείριση λαθών και παρανοήσεων, αποδοχή του ρυθμού μάθησης των μαθητών κτλ.). [MA8]
- Να αποτιμά τον βαθμό επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, κάνοντας ειδική αναφορά σε συγκεκριμένους μαθητές/ριες. [MA7]
- Να αναλύει και να ερμηνεύει δυσκολίες των μαθητών ως προς την κατανόηση εννοιών και ως προς την εφαρμογή της γνώσης. [MA7]
- Να αποτιμά την αποτελεσματικότητα και την καταλληλότητα των μαθησιακών δραστηριοτήτων, των μεθόδων, των υλικών και μέσων της διδασκαλίας. [MA7]
- Να θέτει στόχους για βελτίωση της διδακτικής του/της ικανότητας και περαιτέρω επαγγελματική ανάπτυξη. [MA16]

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Το μάθημα «**Πρακτική Άσκηση III**» επιδιώκει την ανάπτυξη των παρακάτω γενικών ικανοτήτων του/της φοιτητή/ριας:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στην διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κεντρικός άξονας του περιεχομένου του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση III» είναι ο σχεδιασμός, η διεξαγωγή και η αξιολόγηση διδασκαλίας της Γλώσσας, της Λογοτεχνίας και της Ιστορίας. Το μάθημα περιλαμβάνει α) σεμινάρια και ασκήσεις θεωρητικής προετοιμασίας της πρακτικής άσκησης, β) δραστηριότητες των φοιτητών/ριών στις σχολικές τάξεις (παρατήρηση και πραγματοποίηση ωριαίων διδασκαλιών) και γ) συναντήσεις των φοιτητών/ριών με το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό για συζήτηση των σχεδίων διδασκαλίας και των δυσκολιών και εμπειριών από την πραγματοποίηση των διδασκαλιών. Στο πρώτο μάθημα παρουσιάζεται το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης III (στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, περιεχόμενα, οργάνωση και μέθοδοι διδασκαλίας-μάθησης, τρόπος αξιολόγησης του/της φοιτητή/ριας).

A. Περιεχόμενο Σεμιναρίων

- Σύγχρονες προσεγγίσεις, μοντέλα και μέθοδοι διδασκαλίας-μάθησης της Γλώσσας, της Λογοτεχνίας και της Ιστορίας.
- Προγράμματα Σπουδών (ΔΕΠΠΣ, ΑΠΣ και Νέα Προγράμματα Σπουδών) των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων της δημοτικής εκπαίδευσης.
- Εκπαιδευτικό-διδακτικό υλικό (σχολικά εγχειρίδια, λογισμικό κτλ.). Αναζήτηση υλικού ή και δημιουργία/παραγωγή αυθεντικού υλικού.
- Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην διδασκαλία της Γλώσσας, της Λογοτεχνίας, της Ιστορίας.
- Οδηγίες σχεδιασμού, ανάλυσης και αξιολόγησης διδασκαλίας. Περιγραφή του προτύπου «Φύλλο σχεδιασμού και αξιολόγησης διδασκαλίας».

Β. Ασκήσεις σχεδιασμού ωριαίας διδασκαλίας ή ενότητας με την χρήση του προτύπου, από κοινού με τον διδάσκοντα και σε μικρές ομάδες.

Γ. Πρακτική άσκηση σε σχολικές τάξεις

- Παρατήρηση διδασκαλίας των αντίστοιχων γνωστικών αντικειμένων σε σχολικές τάξεις (Γλώσσα, Ιστορία), με δυνατότητα μερικής εμπλοκής στην διδακτική διαδικασία. Συλλογή δεδομένων, στοιχείων, πληροφοριών για τους μαθητές, την τάξη και την διδακτική μεθοδολογία που εφαρμόζει ο εκπαιδευτικός στο συγκεκριμένο μάθημα, απαραίτητων για τον σχεδιασμό και την διεξαγωγή των διδασκαλιών.
- Σχεδιασμός και προετοιμασία ωριαίων διδασκαλιών ή μίας ενότητας ανά γνωστικό αντικείμενο από τους φοιτητές, οι οποίοι συνεργάζονται ανά δύο.
- Συζήτηση του σχεδιασμού ωριαίων διδασκαλιών/ενότητας με το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό (σε μικρές ομάδες).
- Πραγματοποίηση των ωριαίων διδασκαλιών στην τάξη (οι φοιτητές/ριες διδάσκουν ανά ζεύγη).
- Σχεδιασμός και προετοιμασία ατομικών ωριαίων διδασκαλιών ή μίας ενότητας ανά γνωστικό αντικείμενο.
- Παρακολούθηση των ωριαίων διδασκαλιών των φοιτητών από το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό.

Δ. Ανάλυση και συζήτηση των εμπειριών από τον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση των διδασκαλιών και ανατροφοδότηση ως προς:

- τους στόχους και τα περιεχόμενα της διδασκαλίας
- την οργάνωση της διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας, τις μεθόδους, τα μέσα και τα υλικά
- την αξιολόγηση και ανατροφοδότηση της μάθησης
- τις προϋποθέσεις μάθησης των μαθητών/ριών
- κ.ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κλπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού, βιβλιογραφίας κλπ.) - Χρήση Η/Υ και προβολέα για παρουσιάσεις power point. - Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ριες μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση ανακοινώσεων, αποστολή και λήψη μηνυμάτων μέσω του υποσυστήματος «Μηνύματα»). - Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. - Ηλεκτρονική υποβολή των εργασιών των φοιτητών στην e-class, στο υποσύστημα «Εργασίες».	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και οι μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης, ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σεμινάρια θεωρητικής προετοιμασίας για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση διδασκαλίας	20
	Ασκήσεις σχεδιασμού ωριαίας διδασκαλίας	6
	Πρακτική άσκηση στο σχολείο α) Παρατήρηση διδασκαλίας β) Ωριαίες διδασκαλίες	12 12
	Μελέτη βιβλιογραφίας, Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών και αναρτημένου υλικού στην e-class	15
	Προετοιμασία ωριαίων διδασκαλιών	40
	Συζήτηση των εμπειριών και των δυσκολιών σχεδιασμού και διεξαγωγής των ωριαίων διδασκαλιών.	6
	Συγγραφή φύλλων σχεδιασμού και αξιολόγησης διδασκαλιών	30
	Σύνολο Μαθήματος	140
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι φοιτητές/ριες αξιολογούνται κατά την διάρκεια (διαμορφωτική αξιολόγηση) και στο τέλος του εξαμήνου (τελική αξιολόγηση). α) Η διαμορφωτική αξιολόγηση και η ανατροφοδότηση πραγματοποιούνται κατά την συζήτηση των σχεδίων διδασκαλίας και κατά την συζήτηση των εμπειριών από την πραγματοποίηση των ωριαίων διδασκαλιών. β) Η τελική αξιολόγηση στηρίζεται στην ποιότητα και την αρτιότητα των φύλλων σχεδιασμού (50%) και αξιολόγησης (50%) των ωριαίων διδασκαλιών. Κριτήρια αξιολόγησης φύλλων σχεδιασμού και αξιολόγησης διδασκαλίας: - Η σαφήνεια στην διατύπωση των μαθησιακών στόχων - Η καταλληλότητα των επιλεγμένων δραστηριοτήτων, μεθόδων, υλικών και μέσων διδασκαλίας-μάθησης και μεθόδων αξιολόγησης της μάθησης - Η πρωτοτυπία και η δημιουργικότητα - Η σαφήνεια και η τεκμηρίωση των απόψεων στην ανάλυση, ερμηνεία και αξιολόγηση των στοιχείων των διδασκαλιών που πραγματοποιήθηκαν - Η ποιότητα της αυτοκριτικής και του αναστοχασμού της εμπειρίας από τις διδασκαλίες Ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης περιγράφονται λεπτομερώς στο πρώτο μάθημα του εξαμήνου και αναφέρονται στην e-class (Πληροφορίες μαθήματος).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διδασκαλία της Γλώσσας - Μητακίδου, Σ. (Επιμ.). (2005). <i>Διδασκαλία της Γλώσσας. Εκπαίδευση γλωσσικών μειονοτήτων</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. - Μήτσης, Ν. (1999). <i>Διδακτική του Γλωσσικού Μαθήματος</i>. Αθήνα: Gutenberg. - Μήτσης, Ν. (2004). <i>Η Διδασκαλία της Γλώσσας υπό το Πρίσμα της Επικοινωνιακής Προσέγγισης</i>. Αθήνα: Gutenberg. - Μήτσης, Ν. (2019). <i>Γλώσσα, Γλωσσολογία και Γλωσσική Διδασκαλία</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη. - Μπαμπινιώτης, Γ. (2017). <i>Ελληνική γλώσσα, Γραμματική, Σύνταξη. Σύγχρονη σχολική γραμματική για όλους</i>. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.

- Μπασλής, Γ.Ν. (2006). *Εισαγωγή στη Διδασκαλία της Γλώσσας*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Παπαδημητρίου, Φ. (Επιμ.). (2012). *Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις του Γλωσσικού Γραμματισμού. Από τη Γνωστική Προσέγγιση στο Διευρυμένο Πλαίσιο των Γνωστικών Γραμματισμών*. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Τεντολούρης, Φ., & Χατζησαββίδης, Σ. (2014). *Διδασκαλία της Γλώσσας. Ιστορία. Επιστημολογία. Αναστοχαστικότητα*. Αθήνα: Νεφέλη.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία
- Γλωσσολογία/Glossologia
- Νέα Παιδεία-Γλώσσα

Διδασκαλία της Λογοτεχνίας

- Αποστολίδου, Β. και Χοντολίδου, Ε. *Λογοτεχνία και Εκπαίδευση*. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2006
- Καλογήρου, Τζ. *Το Αλωνάκι της Ανάγνωσης. Αναλύσεις Λογοτεχνικών Κειμένων και Διδακτικές Προσεγγίσεις της Λογοτεχνίας*. Αθήνα: Επτάλοφος, 2016.
- Waugh, D. Neaum, S. and Waugh R. *Children's Literature in Primary Schools*. London: Sage Publications, 2016.
- Winch, G., Johnston, R. R., March, P. Ljungdahl. L. and Halliday, M. *Literacy: Reading, Writing and Children's Literature*. (5th ed.) South Melbourne: Oxford University Press, 2014.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Children's Literature in Education
- The Reading Teacher
- Keimena.ece.uth.gr

Διδασκαλία της Ιστορίας

- Chris Husbands, *Τι είναι η διδασκαλία της ιστορίας*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2005
- Ελένη Αποστολίδου, *Μαθήματα Διδακτικής της Ιστορίας*, Αθήνα, εκδ. Πεδίο, 2019
- Henri Moniot, *Διδακτική της Ιστορίας*, Αθήνα, εκδ. Μεταίχμιο, 2000
- Juddy Sebba, *Ιστορία για όλους*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2000
- Γιώργος Κόκκινος, *Διδακτικές προσεγγίσεις στο μάθημα της ιστορίας*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2006
- Δώρα Κάββουρα, *Διδακτική της Ιστορίας*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2011
- Ειρήνη Νάκου, *Τα παιδιά και η ιστορία. Ιστορική σκέψη, γνώση και ερμηνεία*, Αθήνα, Μεταίχμιο 2000

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης
- International Journal of Historical Learning, Teaching and Research
- History Education Research Journal

Σημείωση: Στην Πρακτική Άσκηση III αξιοποιούνται και τα διδακτικά συγγράμματα που παρέχονται στους φοιτητές στο πλαίσιο των προαπαιτούμενων και των συναφών μαθημάτων αντίστοιχου περιεχομένου, προκειμένου να επιτυγχάνεται η σύνδεση των θεωρητικών σπουδών με την διδακτική πράξη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ «ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ IV»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	8Y2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ IV: Πολυήμερη αυτοδύναμη διδασκαλία ημερήσιου προγράμματος τάξης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ.</i> <i>Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος, αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων.</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Σεμινάρια			2
Πρακτική Άσκηση			3
Σύνολο			5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	1. Πρακτική Άσκηση I 2. Πρακτική Άσκηση II 3. Πρακτική Άσκηση III Τα 2/3 των μαθημάτων 1ου – 7ου εξαμήνου		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX03324/		

2. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α: - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β: - Περίληπτικός Οδηγός Συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Α. Γενικοί στόχοι του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης Το συνολικό Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Πρακτική Άσκηση I, II, III και IV), συνδέοντας τις θεωρητικές σπουδές με την εκπαιδευτική πραγματικότητα, την παιδαγωγική γνώση με την εμπειρία από την διδακτική πράξη, και παρέχοντας στον/στην φοιτητή/ρια ευκαιρίες για επεξεργασία των εμπειριών, αναστοχασμό και αλληλεπίδραση με εμπλεκόμενο διδακτικό προσωπικό και συμφοιτητές, επιδιώκει: την βαθμιαία εξοικείωσή του/της φοιτητή/ριας με το μελλοντικό επαγγελματικό πεδίο και τις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού έργου,

2. την ανάπτυξη ικανοτήτων παρατήρησης, περιγραφής, κατανόησης, ερμηνείας και κριτικής ανάλυσης της διδακτικής-εκπαιδευτικής πράξης,
3. την βαθμιαία εισαγωγή στους βασικούς τομείς της καθημερινής επαγγελματικής δραστηριότητας: τον σχεδιασμό, την διεξαγωγή και την αξιολόγηση του παιδαγωγικού-διδασκαλικού έργου,
4. την ανάπτυξη ερευνητικής, κριτικής και υπεύθυνης παιδαγωγικής στάσης,
5. την διαμόρφωση επαγγελματικής συνείδησης και ταυτότητας ως στοχευόμενου εκπαιδευτικού,
6. την διαρκή διεύρυνση και συστηματοποίηση της προσωπικής παιδαγωγικής-διδασκαλικής θεωρίας του φοιτητή, με βάση την οποία, ως στοχευόμενος εκπαιδευτικός, θα κατανοεί και θα διαμορφώνει υπεύθυνα και αποτελεσματικά και θα αξιολογεί με αυτοκριτική διάθεση την παιδαγωγική-διδασκαλική πράξη,
7. την καλλιέργεια σταθερής βούλησης για συνεχή βελτίωση, δια βίου μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη.

B. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα «Πρακτικής Άσκησης IV»

Ο/Η φοιτητής/ρια, αξιοποιώντας γνώσεις και δεξιότητες που έχει αναπτύξει στο πλαίσιο των μαθημάτων «Πρακτική Άσκηση I», «Πρακτική Άσκηση II», «Πρακτική Άσκηση III», των προαπαιτούμενων μαθημάτων («Διδακτική Μεθοδολογία I», «Διδακτική ΝΕ Γλώσσας» και «Διδακτική των Μαθηματικών»), καθώς και μαθημάτων (υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν υποχρεωτικών) συναφούς περιεχομένου (παιδαγωγικής και διδακτικής κατάρτισης), με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση IV», αναμένεται να αναπτύξει περαιτέρω διδακτικές-επαγγελματικές ικανότητες, όπως:

- Να κατανοεί πληρέστερα και βαθύτερα την πολυπλοκότητα του έργου του εκπαιδευτικού και να συνειδητοποιεί τους περιορισμούς αλλά και τις δυνατότητες του ρόλου του. [MA1]
- Να λαμβάνει υπόψη κατά τον σχεδιασμό, την διεξαγωγή και την αξιολόγηση της διδασκαλίας τις ατομικές προϋποθέσεις μάθησης των μαθητών (προϋπάρχουσα και προαπαιτούμενη γνώση, εμπειρίες σχετικές με το θέμα της διδασκαλίας, ενδιαφέροντα, ρυθμό και στυλ μάθησης κτλ.), τις κοινωνικοπολιτισμικές προϋποθέσεις μάθησης, την σύνθεση, την δυναμική και την ετερογένεια της τάξης, με σκοπό την ανταπόκριση στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών και την επίτευξη των καλύτερων δυνατών μαθησιακών αποτελεσμάτων για κάθε μαθητή. [MA7]
- Να ορίζει με σαφήνεια, κατά τον σχεδιασμό της διδασκαλίας, τους στόχους και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. [MA7]
- Να αξιοποιεί προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών σχετικές με το διδακτικό αντικείμενο. [MA7]
- Να οργανώνει την διδακτική-μαθησιακή διαδικασία, επιλέγοντας κατάλληλες μεθόδους, δραστηριότητες, μέσα και υλικά, ώστε να προάγονται η διερευνητική, η αυτενεργός και η συνεργατική μάθηση και η κριτική και δημιουργική σκέψη. [MA6]
- Να καθορίζει κριτήρια και να επιλέγει διαδικασίες αξιολόγησης της μάθησης, προάγοντας και την αυτο- και ετεροαξιολόγηση των μαθητών. [MA8]
- Να αξιοποιεί τις γνώσεις του/της για την κατάλληλη οργάνωση του χώρου της σχολικής τάξης ως περιβάλλοντος μάθησης και ανάπτυξης. [MA5]
- Να αξιοποιεί τις γνώσεις του/της για την οργάνωση των διαπροσωπικών σχέσεων στην σχολική τάξη και την δημιουργία ενός ευνοϊκού για μάθηση και ανάπτυξη ψυχο-κοινωνικού περιβάλλοντος (κλίματος) της τάξης. [MA5]
- Να εφαρμόζει τεχνικές πρόκλησης και διατήρησης του ενδιαφέροντος των μαθητών για το διδακτικό αντικείμενο. [MA10]
- Να εφαρμόζει τεχνικές πρόληψης και παιδαγωγικής αντιμετώπισης προβλημάτων συμπεριφοράς. [MA11]
- Να σχεδιάζει και να οργανώνει την διδακτική-μαθησιακή διαδικασία με δημιουργικό τρόπο και να αιτιολογεί τις επιλογές του/της. [MA6]
- Να διαχειρίζεται με παιδαγωγικό τρόπο την διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα στην σχολική τάξη. [MA12]
- Να αξιολογεί και να ανατροφοδοτεί τους μαθητές. [MA8]
- Να αναστοχάζεται τις συνέπειες των επιλογών και των πρακτικών του/της για την μάθηση και την ανάπτυξη των μαθητών. [MA8]

- Να διερευνά συγκεκριμένα προβλήματα/ερωτήματα της διδακτικής-παιδαγωγικής πράξης με μεθοδικότητα, μελετώντας σχετική βιβλιογραφία και συνδέοντας την εμπειρία από την σχολική τάξη με την θεωρία και την έρευνα, και να παρουσιάζει με συστηματικό τρόπο και σαφήνεια, γραπτώς ή/και προφορικά, τα αποτελέσματα της έρευνάς του/της. [ΜΑ14]

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Το μάθημα «Πρακτική Άσκηση IV» επιδιώκει την ανάπτυξη των παρακάτω γενικών ικανοτήτων του/της φοιτητή/ριας:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στην διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κύριος στόχος της «Πρακτικής Άσκησης IV» είναι η βαθμιαία εισαγωγή του φοιτητή στον καθημερινό ρυθμό εργασίας του εκπαιδευτικού. Αντίστοιχα, ο κεντρικός άξονας του περιεχομένου του μαθήματος είναι ο σχεδιασμός, η διεξαγωγή και η αξιολόγηση διδασκαλίας του ημερήσιου προγράμματος μιας τάξης, ως βασικοί τομείς άσκησης του εκπαιδευτικού έργου. Το μάθημα περιλαμβάνει α) σεμινάρια και ασκήσεις θεωρητικής προετοιμασίας της πρακτικής άσκησης (για την ενεργοποίηση και αξιοποίηση θεωρητικών γνώσεων που έχουν αποκομίσει από μαθήματα παιδαγωγικής και διδακτικής κατάρτισης), β) δραστηριότητες των φοιτητών/ριών στις σχολικές τάξεις (παρακολούθηση και κυρίως πραγματοποίηση διδασκαλιών) και γ) συναντήσεις των φοιτητών/ριών με το υπεύθυνο διδακτικό προσωπικό για συζήτηση των εμπειριών από την πραγματοποίηση των διδασκαλιών. Στο πρώτο μάθημα παρουσιάζεται το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης IV (στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, περιεχόμενα, οργάνωση και μέθοδοι διδασκαλίας-μάθησης, τρόπος αξιολόγησης του/της φοιτητή/ριας).

A. Περιεχόμενο Σεμιναρίων

- Οργάνωση και λειτουργία μιας σχολικής μονάδας
- Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς στην σχολική τάξη.
- Διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας στην σχολική τάξη.
- Ενταξιακές παιδαγωγικές πρακτικές.
- Διαφοροποίηση και εξατομίκευση της διδασκαλίας
- Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση σχεδίων δράσης (project) στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης.
- Σχεδιασμός διδασκαλίας των Εικαστικών.
- Αξιοποίηση θεατρικών τεχνικών στην διδακτική-μαθησιακή διαδικασία.
- Προγραμματισμός διδασκαλίας (ετήσιος, τριμηνιαίος, εβδομαδιαίος).

B. Πρακτική άσκηση σε σχολικές τάξεις

- Παρακολούθηση ημερήσιου προγράμματος μιας σχολικής τάξης (2 ημέρες), με δυνατότητα μερικής εμπλοκής στην διδακτική διαδικασία. Συγκέντρωση πληροφοριών και στοιχείων για τους μαθητές, την τάξη, τον χώρο και τα μέσα διδασκαλίας, απαραίτητων για τον σχεδιασμό, την διεξαγωγή και αξιολόγηση των διδασκαλιών στην συγκεκριμένη τάξη. Διερεύνηση ενδιαφερόντων και αναγκών των μαθητών της τάξης.
- Εβδομαδιαίος προγραμματισμός διδασκαλίας.
- Σχεδιασμός-προετοιμασία, διεξαγωγή και αξιολόγηση διδασκαλίας ημερήσιου προγράμματος επί μία εβδομάδα. Οι φοιτητές προετοιμάζονται και διδάσκουν ανά δύο στην τάξη. Εποπτεύονται από καθηγητές του Τμήματος.
- Σχεδιασμός-προετοιμασία, διεξαγωγή και αξιολόγηση διδασκαλίας ημερήσιου προγράμματος επί μία εβδομάδα. Οι φοιτητές προετοιμάζονται και διδάσκουν ατομικά στην τάξη. Εποπτεύονται από καθηγητές του Τμήματος.

Γ. Ανάλυση και συζήτηση των εμπειριών από τον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση διδασκαλίας ημερήσιου προγράμματος μιας τάξης και ανατροφοδότηση των φοιτητών. Δύο τουλάχιστον συναντήσεις, μία μετά την πρώτη εβδομάδα και μία στο τέλος της δεύτερης εβδομάδας διδασκαλιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κλπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	- Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού, βιβλιογραφίας κλπ.) - Χρήση Η/Υ και προβολέα για παρουσιάσεις power point. - Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ριες μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class (ανάρτηση ανακοινώσεων, αποστολή και λήψη μηνυμάτων μέσω του υποσυστήματος «Μηνύματα»). - Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. - Ηλεκτρονική υποβολή των εργασιών των φοιτητών στην e-class, στο υποσύστημα «Εργασίες».	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και οι μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης, ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια προετοιμασίας της πρακτικής άσκησης στην σχολική τάξη	20
	Πρακτική άσκηση στο σχολείο: α) Παρακολούθηση μαθημάτων β) Διδασκαλίες	10 45
	Συζήτηση των παρατηρήσεων, εμπειριών, προβληματισμών από την σχολική πράξη	5
	Μελέτη βιβλιογραφίας και υλικού του μαθήματος	30
	Συγγραφή Έκθεσης Πρακτικής Άσκησης (τελική ατομική εργασία)	40
	Σύνολο φόρτου εργασίας μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>	Οι φοιτητές/ριες αξιολογούνται κατά την διάρκεια (διαμορφωτική αξιολόγηση) και στο τέλος του εξαμήνου (τελική αξιολόγηση).	

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	α) Η διαμορφωτική αξιολόγηση και η ανατροφοδότηση πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των συναντήσεων με το υπεύθυνο προσωπικό του μαθήματος και με τους επόπτες καθηγητές, για συζήτηση των εμπειριών από τις διδασκαλίες. β) Η τελική αξιολόγηση στηρίζεται στην ποιότητα και αρτιότητα της τελικής ατομικής εργασίας (Έκθεσης πρακτικής άσκησης), (90%). Συνεκτιμάται και η ενεργός συμμετοχή στα μαθήματα (10%). Στην γραπτή εργασία αξιολογούνται η περιγραφική, η αναλυτική, η συνθετική και η αξιολογική-κριτική ικανότητα του/της φοιτητή/ριας, κατά την διερεύνηση ενός θέματος ή την επίλυση ενός προβλήματος αξιοποιώντας θεωρητικές γνώσεις από την σχετική βιβλιογραφία, η συστηματικότητα στην παρουσίαση των εμπειριών από την διδακτική πράξη (δομή, ενότητα και συνοχή του κειμένου) και ο βαθμός αναστοχασμού της εμπειρίας, η πρωτοτυπία και η δημιουργικότητα, η σαφήνεια του λόγου, η τεκμηρίωση των απόψεων, η ορθή χρήση της βιβλιογραφίας, η γλωσσική ορθότητα (ορθογραφία, στίξη, σύνταξη). Ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης περιγράφονται λεπτομερώς στο πρώτο μάθημα του εξαμήνου και αναφέρονται στην πλατφόρμα e-class (Πληροφορίες μαθήματος). Οι οδηγίες για την συγγραφή της τελικής εργασίας αναρτώνται στην e-class.
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα στο ΕΥΔΟΞΟΣ

- Goethals, M.S., Howard, R.A., & Sanders, M.M. (2013). *Ο αρχάριος εκπαιδευτικός ενώπιον της διδασκαλίας: Μια δοκιμή προσέγγισης στην αναστοχαστική διδακτική πράξη*. Επιμ. Γ. Σπανός, Μτφρ. Α. Αργυροπούλου & Ρ. Ευριπίδου. Αθήνα: Εκδόσεις DaVinci. (Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 22767861)
- Μαρσαγγούρας, Η. (2008). *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση*. Αθήνα: Γρηγόρης. (Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 22500)
- Παντελιάδου, Σ., & Φιλιππάτου, Δ. (Επιμ.) (2013). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές*. Αθήνα: Πεδίο. (Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 22703657)
- Altrichter, H., Posch, P., & Somekh, B. (2001). *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους: Μια εισαγωγή στις μεθόδους της έρευνας δράσης*. Μτφρ. Μ. Δεληγιάννη. Αθήνα: Μεταίχμιο. (Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 24221)

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Παιδαγωγική Επιθεώρηση
- Επιστήμες της Αγωγής
- Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων
- Μέντορας
- Κίνητρο
- Menon: Journal of Educational Research (ηλεκτρ.)
- Έρευνα στην Εκπαίδευση (ηλεκτρ.)
- Παιδαγωγική – θεωρία και πράξη (ηλεκτρ.)

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΜΑΘΗΜΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι

ΑΚΑΔΗΜ. ΕΤΟΣ 202...-202...
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ Ι

Ονοματεπώνυμο φοιτητή/τριας/φοιτητή: Α.Ε.Μ.:

Σχολείο Πρακτικής Άσκησης:

Α. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΩΝ

A/A	Ημερο- μηνία	Τάξη	Διδακτ. ώρα	Μάθημα	Θέμα ή τίτλος κεφαλαίου ή ενότητας	Ονοματεπώνυμο εκπαιδευτικού τάξης	Υπογραφή εκπαιδευτικού τάξης
1.							

Β. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ

A/A	Ημερο- μηνία	Τάξη	Διδακτ. ώρα	Μάθημα	Θέμα ή τίτλος κεφαλαίου ή ενότητας	Ονοματεπώνυμο εκπαιδευτικού τάξης	Υπογραφή εκπαιδευτικού τάξης
1.							

Ο Διευθυντής του Σχολείου

Ο Υπεύθυνος Καθηγητής του ΠΤΔΕ

[Ονοματεπώνυμο, υπογραφή και σφραγίδα]

[Ονοματεπώνυμο και υπογραφή]

Ονοματεπώνυμο φοιτητή/-ριας: Α.Ε.Μ.:

Σχολείο Πρακτικής Άσκησης: Τάξη/τμήμα:

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΙV

Α. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

A/A	Ημερο- μηνία	Ώρα	Μάθημα	Θέμα ή τίτλος	Υπογραφή εκπαιδευτικού τάξης
1.					

Β. ΩΡΙΑΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ

A/A	Ημερο- μηνία	Ώρα	Μάθημα	Θέμα ή τίτλος	Υπογραφή εκπαιδευτικού τάξης
1.					

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2020-2021
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	
ΜΑΘΗΜΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ IV (ΠΡΩΗΝ II)	8ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤΟΥΔΩΝ

Όνομ/μο φοιτητή/ριας: Σχολείο: Τάξη:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ		ΚΛΙΜΑΚΑ			
		Δεν ισχύει	Μάλλον δεν ισχύει	Μάλλον ισχύει	Ισχύει
	Ο φοιτητής / Η φοιτήτρια:				
1	Έχει προετοιμαστεί επαρκώς για τη διδασκαλία.				
2	Κατέχει επαρκώς το γνωστικό αντικείμενο.				
3	Καθιστά σαφείς στους μαθητές τους μαθησιακούς στόχους.				
4	Ενεργοποιεί εμπειρίες και προϋπάρχουσες γνώσεις και δεξιότητες των μαθητών σχετικές με το θέμα της διδασκαλίας.				
5	Προκαλεί το ενδιαφέρον των μαθητών για το θέμα της διδασκαλίας.				
6	Ενθαρρύνει τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά.				
7	Επαινεί το αποτέλεσμα αλλά και την προσπάθεια του μαθητή.				
8	Κινητοποιεί και τους αδύναμους μαθητές.				
9	Διαχειρίζεται με παιδαγωγικό τρόπο τους μαθητές με διαφορετική μητρική γλώσσα και πολιτισμική προέλευση.				
10	Δείχνει ενδιαφέρον για τα συναισθήματα των μαθητών.				
11	Παρέχει ευκαιρίες στους μαθητές να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του περιεχομένου του μαθήματος διατυπώνοντας ερωτήσεις, απορίες, προτάσεις, αντιρρήσεις.				
12	Διατυπώνει με σαφήνεια τις ερωτήσεις.				
13	Προσαρμόζει τον λόγο του/της (λεξιλόγιο και σύνταξη) στο γλωσσικό επίπεδο των μαθητών.				
14	Προσαρμόζει τον ρυθμό του μαθήματος στον ρυθμό μάθησης των μαθητών (π.χ. παρέχει τον απαραίτητο χρόνο στους μαθητές πριν απαντήσουν, αντιμετωπίζει με υπομονή την βραδύτητα).				
15	Αξιοποιεί τις παρανοήσεις και τα λάθη των μαθητών ως ευκαιρίες μάθησης.				
16	Επιλέγει μεθόδους και δραστηριότητες που προάγουν την αυτενεργό μάθηση.				
17	Εφαρμόζει μορφές συνεργατικής μάθησης (συνεργασία ανά δυο ή στην ομάδα).				
18	Χρησιμοποιεί με αποτελεσματικό τρόπο τα μέσα διδασκαλίας-μάθησης.				
19	Διαχειρίζεται σωστά τον διδακτικό χρόνο.				
		μέτρια	καλή	πολύ καλή	άριστη
20	Πώς θα αξιολογούσατε γενικώς την διδασκαλία του/της φοιτητή/τριας;				

Παρατηρήσεις, σχόλια, σημεία ανατροφοδότησης:

[41]

ΦΥΛΛΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΦΟΙΤΗΤΗ/ΡΙΑΣ

Ον/μο φοιτητή/τριας: Ημερομηνία:/...../20.... Σχολείο: Τάξη:

Μάθημα: Θέμα:

Ονοματεπώνυμο παρατηρητή/επόπτη:

Χρόνος	Καταγραφή παρατηρήσεων [Ενέργειες διδάσκοντος/ουσας και μαθητών/ριών]	Σχόλια / Ερμηνείες	Σημεία ανατροφοδότησης

Δυνατά σημεία / επιτυχημένες ενέργειες. Ερωτήματα για υποβοήθηση του αναστοχασμού του/της φοιτητή/ριας.
Δυνατότητες βελτίωσης / επόμενοι στόχοι επαγγελματικής ανάπτυξης:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: Ενδεικτικό πρόγραμμα απασχόλησης του εκπαιδευτικού δυναμικού του Τμήματος (μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ) στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης

1. Πρόγραμμα απασχόλησης στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης Ι (5ο εξάμηνο)

Ώρες διδακτικής απασχόλησης μέλους ΔΕΠ (Υπευθύνου Πρακτικής Άσκησης)

Εκπαιδευτική δραστηριότητα	Ώρες ανά τμήμα φοιτητών				Σύνολο ωρών
	1ο τμήμα	2ο τμήμα	3ο τμήμα	4ο τμήμα	
A. Σεμινάριο θεωρητικής προετοιμασίας για παρατήρηση και ανάλυση διδασκαλίας, με εφαρμογές (επεξεργασία 6 θεμάτων)	15	15	15	15	60
B. Συζήτηση των παρατηρήσεων, προβληματισμών, εμπειριών των φοιτητών από την παρακολούθηση στην σχολική τάξη	9	9	9	9	36
Σύνολο ωρών	24	24	24	24	96

Ώρες απασχόλησης μελών ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ

(Συμμετοχή στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες ενός τμήματος φοιτητών, περίπου 40 ατόμων)

Εκπαιδευτική δραστηριότητα	Σύνολο ωρών
A. Αξιολόγηση φύλλων εργασίας (ΦΕ) των φοιτητών (1 ΦΕ ανά θέμα, 5 ΦΕ ανά φοιτητή, 2-3 σελίδες ανά ΦΕ, συνολικά περίπου 25 ώρες απασχόλησης) και ανατροφοδότησή τους (ατομική ή σε μικρές ομάδες) σε ώρες συνεργασίας (συνολικά 15 ώρες)	40
B. Συμμετοχή στην συζήτηση των παρατηρήσεων, προβληματισμών, εμπειριών των φοιτητών από την διδακτική πράξη	9
Σύνολο ωρών	49

2. Πρόγραμμα απασχόλησης στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης II και της Πρακτικής Άσκησης III (6ο & 7ο Εξάμηνο)

Ώρες απασχόλησης μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ

(Τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ, ως εκπαιδευτές-σύμβουλοι, έχουν την ευθύνη της πρακτικής άσκησης των φοιτητών σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα: Γλώσσα, Λογοτεχνία, Ιστορία, Μαθηματικά και Φυσικές Επιστήμες)

Εκπαιδευτική δραστηριότητα	Ώρες ανά τμήμα φοιτητών			Σύνολο ωρών
	1ο τμήμα	2ο τμήμα	3ο τμήμα	
A. Σεμινάριο θεωρητικής προετοιμασίας για σχεδιασμό και αξιολόγηση διδασκαλίας	4	4	4	12
B. Συζήτηση αρχικών σχεδίων διδασκαλίας φοιτητών (σε μικρές ομάδες)	4	4	4	12
Γ. Παρακολούθηση διδασκαλιών των φοιτητών σε σχολικές τάξεις	5-10	5-10	5-10	15-30

Δ. Συζήτηση των εμπειριών από τον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση των διδασκαλιών των φοιτητών και ανατροφοδότησή τους	2	2	2	6
Σύνολο	15-20	15-20	15-20	45-60

3. Πρόγραμμα απασχόλησης στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης IV (8ο εξάμηνο)

Ώρες απασχόλησης μέλους ΔΕΠ (Υπευθύνου Πρακτικής Άσκησης)

Εκπαιδευτική δραστηριότητα	Ώρες ανά τμήμα φοιτητών			Σύνολο ωρών
	1ο τμήμα	2ο τμήμα	3ο τμήμα	
Α. Σεμινάριο προετοιμασίας των φοιτητών για την πολυήμερη αυτοδύναμη διδασκαλία ημερήσιου προγράμματος τάξης και αξιολόγηση διδασκαλίας	12	12	12	36
Β. Παρακολούθηση διδασκαλιών των φοιτητών σε σχολικές τάξεις	8-12	8-12	8-12	24-36
Γ. Συζήτηση των εμπειριών από τον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση των διδασκαλιών των φοιτητών και ανατροφοδότηση	4	4	4	12
Σύνολο	24-28	24-28	24-28	72-84

Β. Ώρες απασχόλησης μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ ως εποπτών

Εκπαιδευτική δραστηριότητα	Ώρες ανά τμήμα φοιτητών			Σύνολο ωρών
	1ο τμήμα	2ο τμήμα	3ο τμήμα	
Α. Παρακολούθηση και αξιολόγηση διδασκαλιών των φοιτητών σε σχολικές τάξεις (5-8 φοιτητές ανά τμήμα, 1-2 ώρες ανά φοιτητή)	5-8	5-8	5-8	15-24
Β. Συζήτηση εμπειριών των φοιτητών από την πολυήμερη αυτοδύναμη διδασκαλία ημερήσιου προγράμματος τάξης και ανατροφοδότησή τους	2	2	2	6
Σύνολο	7-10	7-10	7-10	21-30